

Présidence: M. Mars Di Bartolomeo, Président

Sommaire

1. Ouverture de la séance publique
 - M. Mars Di Bartolomeo, Président
2. 6982 - Projet de loi sur les marchés publics
 - Rapport de la Commission du Développement durable: Mme Josée Lorsché (dépôt d'une motion)
 - Discussion générale: M. Marco Schank (dépôt d'une motion), M. Georges Engel, M. Gusty Graas (intervention de Mme Viviane Loschetter), M. David Wagner (question de M. le Ministre François Bausch et intervention de M. André Bauler)
 - Prise de position du Gouvernement: M. François Bausch, Ministre du Développement durable et des Infrastructures (intervention de M. Fernand Kartheiser)
 - Vote sur l'ensemble du projet de loi et dispense du second vote constitutionnel
 - Vote sur la motion1 (adoptée)
 - Vote sur la motion 2 (adoptée)
3. 7101 - Projet de loi modifiant la loi modifiée du 14 février 1955 concernant la réglementation de la circulation sur toutes les voies publiques
 - Rapport de la Commission du Développement durable: M. Henri Kox
 - Discussion générale: M. Marc Lies, M. Yves Cruchten, M. Gusty Graas, M. Fernand Kartheiser
 - Prise de position du Gouvernement: M. François Bausch, Ministre du Développement durable et des Infrastructures
 - Vote sur l'ensemble du projet de loi et dispense du second vote constitutionnel
4. 7111 - Projet de loi modifiant
 - 1° la loi modifiée du 25 juillet 2015 portant création du système de contrôle et de sanction automatisés
 - 2° la loi modifiée du 14 février 1955 concernant la réglementation de la circulation sur toutes les voies publiques
 - 3° la loi du 19 décembre 2008 ayant pour objet la coopération interadministrative et judiciaire et le renforcement des moyens de l'Administration des contributions directes, de l'Administration de l'enregistrement et des domaines et de l'Administration des douanes et accises
 - 4° la loi modifiée du 23 février 2010 relative à l'application du principe de reconnaissance mutuelle aux sanctions pécuniaires
 - 5° la loi du 5-15 septembre 1807 relative au mode de recouvrement des frais de justice au profit du Trésor public, en matière criminelle, correctionnelle et de police
 - Rapport de la Commission du Développement durable: Mme Josée Lorsché
 - Discussion générale: M. Aly Kaes (interventions de Mme Viviane Loschetter et Mme Josée Lorsché), M. Roger Negri, M. Gusty Graas, M. Fernand Kartheiser
 - Prise de position du Gouvernement: M. François Bausch, Ministre du Développement durable et des Infrastructures (intervention de M. Aly Kaes)
 - Vote sur l'ensemble du projet de loi et dispense du second vote constitutionnel

Au banc du Gouvernement se trouve: M. François Bausch.

(Début de la séance publique à 14.04 heures)

1. Ouverture de la séance publique

► **M. Mars Di Bartolomeo**, Président.- Gudde Mëtteg! Ech maachen heimat d'Sëtzung op.

Mir kënnen direkt zum éischte Punkt vum Ordre du jour iwwergoen, dem Projet de loi 6982 iwwert déi éffentlech Ausschreiwungen. D'Wuert huet d'Rapporteur, d'Madamm Josée Lorsché. Madamm Lorsché, Dir hutt d'Wuert.

► **Une voix**.- Très bien!

2. 6982 - Projet de loi sur les marchés publics

Rapport de la Commission du Développement durable

► **Mme Josée Lorsché** (déi gréng), rapportrice.- Et geet scho gutt un.

Merci, Här President. Léif Kolleeginnen a Kolleegeen, mat dësem laang erwaarte Projet de loi transposéiere mir en Deel vun der europäescher Direktiv iwwert d'Marchés publics an en Deel vun der europäescher Direktiv iwwert d'Marchéen an de Secteure vum Waasser, der Energie, dem Transport an de Postservice.

Déi zwou Direktive ginn zréck op d'Joer 2014 a modifizéieren eis Gesetzgebung iwwert d'Marchés publics vum 25. Juni 2009, déi aus dräi Bicher besteet. De Livre I, wéi et gesot gëtt, enthält déi allgemeng Regeln, déi fir all éffentlech Ausschreiwunge gëllen, a méi speziell de generelle Cahier des charges, dee vun all Pouvair adjudicateur muss applizéiert ginn.

De Livre II betrëfft déi europäesch Marchéen, déi definéiert Seulen iwwerschreiden an zousätzlech Regeln ënnerworf sinn. Dir wësst, datt d'Seuile vun deene Marchéen ënnerschiddlech sinn, jee no Secteur a jee no Natur vum Marché. An déi ginn och regelméisseg vun der Europäescher Kommissioun ugepasst, soudatt se net am Gesetz ageschriwwen ginn.

De Livre III bezitt sech ausschliisslech op déi international Mäert vum Waasser, der Energie, vum Transport an de Service vum der Post.

Mat dësem Projet de loi gëtt dat ganz Gesetz vum 25. Juni 2009 ofgeschaaft, mat Ausnam vum Deel, deen d'Konzessionsvertrag regelt. Amplaz kommen dräi nei Bicher. Dat heescht, un der klassischer Struktur vun der Gesetzgebung ännert sech näischt, mä just un hirem Inhalt.

Dat gesot, kommen ech zu de wichtigsten Dispositiounen, déi geduecht si generell, fir déi éffentlech Mäert méi sozial, méi nohalteg a méi gerecht ze gestalten, dëst opgrond vun der ekonomescher Entwécklung, mä och opgrond vun der europäescher Sozialpolitik an der europäescher Strategie „Europa 2020“, déi den Ëmweltschutz, d'Innovatioun an de Kampf géint Interessenkonflikter, géint Favoritismus a géint Korruptioun an de Mëttelpunkt stellt.

Well dës Strategie sech souwuel op déi europäesch wéi och op déi national Marché bezitt, ginn déi allgemeng gültig Dispositiounen an Zukunft am Livre I verankert. Dëst Buch regelt an Zukunft also sämtlech Marchéen, onofhängeg vun hirem Enverjure.

Ech kommen zu de wichtige Volete vun dësem Projet de loi. Den éischte Volet betrëfft d'Verbesserung vum Präis-Leeschtungs-Verhältnis a setzt d'Qualitéit an de Mëttelpunkt. Dank enger neier Formulatioun, déi sech op den aktuellen Attributionskriter „l'offre la plus avan-

tageuse“ bezitt, gëtt et an Zukunft méiglech, de Marché op Basis vun der Qualitéit ze attribuieren an net méi systematesch nom niddregste Präis. Qualitéit heescht an deem Fall, datt dem Liewenszyklus, der Laangliewegkeet an der Ëmweltfrëndlechkeet vun de Produkter Rechnung gedroe gëtt, beispillsweis bei Baumaterialien.

An deem Kontext kréien d'Pouvoirs adjudicateurs och d'Recht, gewësse Spezifikatiounen, unerkannt Labelen an Zertifikatiounen vun den Ubidder ze verlaangen, fir sécherzestellen, datt héich Ëmwelt- a Sozialnorme respektéiert ginn.

Eng Fro, déi sech an deem Kontext an der Nohaltegeeketskommissioun gestallt huet an déi och vu verschiddenen ONGen opgeworf gëtt, dat hutt Der och elo virun der Chamber gesinn, ass déi, firwat verschidde Labelen net d'office an d'Gesetz kënnen ageschriwwen ginn. Hei geet et virun allem ëm Labelen, déi op eng nohalteg Entwécklung an op d'Solidaritéit mat den Entwécklungslänner ausgeriicht sinn.

Datt dës Labelen net an d'Gesetz ageschriwwen kënnen ginn, kënn dohier, datt esou eng Approche verfassungswiddreg wier. E Gesetz dierf nämlech keng Hiérarchie des normes opstellen an eenzel Labelen par rapport zu anere bevirdeelegen. Aus deem Grond hu mer eis zesumme mat de Fraktiounen all zesummen drop géeneegt, zwou Motiounen zu deenen Themen ze verfassen. Mir kommen herno drop zréck, den Här Schank an ech selwer, zum Schluss vu menger Interventioun.

Dann, den zweete Volet bezitt sech op déi sozial Aspekter vun éffentlechen Ausschreiwungen. Hei ass et wichteg ze soen, datt de Sozialdumping bekämpft soll ginn, andeems d'Pouvoirs adjudicateurs e Betrib ausschléisse mussen, wa Beweiser virleien, datt dee Betrib géint d'Aarbechtsrecht an aner sozial Gesetzgebung verstouss huet.

An deem Geescht gëtt eng sougenannten „clause sociale horizontale“ an d'Gesetz ageschriwwen. Dës Clause verlaangt explizit, datt den Operateur sämtlech Regele muss respektéieren an ausgeschloss gëtt, wann dat net de Fall ass. Doriwwer eraus verstärkt de Projet de loi déi besteeënd Moossname géint anormal niddreg Offeren, déi drop schléisse loosse, datt d'Aarbechtsrecht oder d'Ëmweltnormen net respektéiert ginn an datt ebe grad Sozialdumping bedriwwen gëtt.

Dat heescht, datt esou Soumissionnairen de Marché net zougedeele kréien, op Basis vun der spezifischer Dispositioun am Gesetz, an och nach kënnen ausgeschloss ginn, wa se schonn amgaange sinn, de Marché ze exekutéieren.

Déi nei Regele sollen dann och zu méi Transparenz am Beräich vun der Sous-traitance féieren. An deem Kontext mussen d'Opérateure scho beim Appel d'offres uginne, wéi een Deel vum Marché si net selwer ausféieren, wann d'Pouvoirs adjudicateurs déi Informatiounen vun hinne wëlle kréien.

Donieft kënnen d'Pouvoir-adjudicateure verlaangen, datt e Sous-traitant ausgeschloss gëtt, wann e sech net un d'Regele vum Cahier des charges hält. Datselwecht zielt fir d'Sous-traitants vun de Sous-traitants. Där gëtt et der och.

Dann déi drëtt grouss Neierung, déi bezitt sech op déi kleng a mëttelgrouss Entreprises, d'PMEn, déi méi en einfachen Accès zu de Marchés publics solle kréien. Bis elo haten déi kleng a mëttelgrouss Entreprises et ëmmer schwéier deelzehuelen, wat natierlech Problemer gestallt huet.

Opgrond vun der Tatsaach, datt dës Entreprises e grouss Potenzial un Aarbechtsplaze generéieren an ebe grad och zu der ekonomescher Entwécklung bäidroen an och meeschtens ganz innovativ sinn, sollen d'Marchés publics de sougenannte PMEn an Zukunft wierklech gezielt zeguttkommen.

Dat geet éischstens iwwert de Wee vu vereinfachten administrative Prozeduren, op déi ech zréckkommen. Zweetens kënnen d'PMEn och dovun profitéieren, datt d'Marchéen a verschidde Lousen opgedeele ginn. An ech denken, dat ass ee vun deene wichtigste Piliere vun dësem Gesetz. Domat kann d'Aarbecht op verschidde méi kleng Entreprisë verdeelt ginn, amplaz, wéi an der Vergaangenheet, just enger grousser Entreprise dee ganze Marché zouzedeele.

Wichtig ass dobäi ze soen, datt de verlaangten Niveau vum Chiffre d'affaires vun engem Betrib op e vernünftegt Mooss limitéiert gëtt. Dës Li-

mitt läit an Zukunft nach just bei der duebeler Valeur vum Marché, soudatt déi kleng Betriber net méi esou séier ausgeschloss kënnen ginn opgrond vun hirem Chiffre d'affaires.

De véierte Volet betrëfft d'Innovatioun, wou éffentlech Commanden eng zentral Roll kënnen spillen, fir d'Innovatioun ze féerden. Dës Dispositioun soll d'Entreprises encouragéieren, innovativ Technologien, innovativ Methoden an innovativ Materialien anzusetzen, ënnert der Konditioun natierlech, datt se nohalteg a sozial Kritäre respektéieren.

An dësem Zesummenhang verweisen ech op d'Problematik vun de sougenannten „Konflikt-mineralien“, déi net nëmmen op EU-Niveau, mä och schonn zu Lëtzebuerg an der Lescht oft thematiséiert gi sinn.

Wat d'Innovatioun ugeet, soll e sougenannten „partenariat pour l'innovation“ geschaf ginn. Dës Partnerschaft ass geduecht, fir kompetitiv Akteuren um Niveau vun der Innovatioun als prioritär unzegesinn an zesumme mat hinne Léisungen auszuschaffen, beispillsweis am Beräich vum Bau oder am Beräich vun der Energie allgemeng.

Déi fënneft grouss Neierung betrëfft d'Prozeduren. Éischstens kréien d'Pouvoirs adjudicateurs méi Méiglechkeeten, d'Konditiounen vum Marché mat den Entreprises ze verhandelen. Noverhandlungen sinn allerdéngs ausgeschloss, am Fall wou se geduecht sinn, fir de Marché ze veränneren, dat heescht, d'Natur vum Marché ze veränneren.

Zweetens gëtt den Oflaf vun de Prozedure vereinfacht, virun allem, well d'Marchéen an digitaliséierter Form kënnen oflafen, an deem nächst och mussen, mä och well d'Pouvoirs adjudicateurs d'Dossieren an där Reiefolleg kënnen präiwen, wéi si sech dat wënschen. Bis haut war dat ëmmer ganz streng geregelt.

Dat heescht, si kënnen fir d'Éischt präiwen, ob déi eenzel Offeren de Selektionskriterien entsprechen, an de Marché duerno un ee vun de Soumissionnaire verdeelen. Si kënnen sech awer och direkt fir eng Offer entscheiden an eréischt duerno präiwen, ob dës Offer keng Exklusivskriterien enthält.

Fir gewësse sozial oder kulturell Service respektiv fir Service am Beräich vun der Santé, der Justiz, der Hotellerie, der Restauratioun an de Kantine gëtt e vereinfachte Regime agefouert, dëst am Fall, wou d'Héicht vum Marché méi wéi 750.000 Euro erreicht.

Zu manner Bürokratie féiert doriwwer eraus déi sougenannten „Auto-certification par le Document unique de marché européen“, ofgekierzt DUME. Dobäi handelt et sech ëm en elektronesch Instrument, wat d'Prozeduren op EU-Niveau vereinfacht soll, andeems d'Soumissionnairen hir Offer méi einfach, méi séier a mat manner Annexen erareche kënnen. Just dee Soumissionnaire, deen de Marché dann zougesprach kritt, muss déi néideg zousätzlech Dokumenter liwweren.

Eng Vereinfachung entsteet och bei der Publikatioun vun den Avis de marché, well och hei méi op elektronesch Mëttelen zréckgegraff ka ginn, dëst iwwert de sougenannten „e-Certis“. Hei muss ee wëssen, datt déi elektronesch Mëtelen de Benotzer schonn haut um Portail vun de Marchés publics zur Verfügung stinn an am Règlement grand-ducal vum 27. August 2013 geregelt gi sinn.

Dir Dammen an Dir Hären, wéi ufanks gesot, geet et bei den neien Dispositiounen och drëms, Interessenkonflikter ze verhënneren. Dat ass de sechste grouss Volet vum Gesetz. An deem Kontext kënn et bei der Virbereedung vun engem Marché public jo ëfters vir, datt déi éffentlech Akteuren d'Entreprises am Virfeld consultéieren a Gespréicher mat hinne féieren. Dat kann natierlech als Konsequenz hunn, datt dës Entreprisë bevirdeelegt ginn an datt Konflikter duerch dës sougenannten „consultations préalables“ entstinn. Aus deem Grond gi spezifesch Dispositiounen virgesinn, fir dës Consultatiounen ze regelen.

Méi Transparenz soll am Kader vun der Gouvernance geschaf ginn, an zwar doduerch, datt de Suivi vun den Dossiere verschäerft gëtt an datt e Rapport vum Oflaf vum Marché muss opgestallt ginn. Deem géintiwier besteet awer eng streng Confidentialitéit bei sämtlechen Renseignements, déi den Operateur iwwer eng entsprecheend Prozedur als „confidentiel“ designéiert. Dat ass him selwer iwwerlooss. Dës Confidentialitéit ass net zäitlech limitéiert a bleift och no der Decisioun vun der Adjudicatioun erhalen, mat Ausnam vun deenen Ele-

menter, déi iwwert d'Direktiv oder dat nationaalt Recht mussen oppen, transparent duer- geluecht ginn.

De siwente Volet dann, dee betrëfft d'Koopera- tioun tëschent effentlechen Instanzen a soll do- zou féieren, datt déi effentlech Akeef méi ein- fach regroupéiert kënnen ginn. Dee Moment lafe se iwwer eng gemeinsam Akafszentral. Déi effentlech Akteure kënnen sech awer och fir ver- schidde Marchéen zesummendinn an op ge- meinsam Prozeduren zrëckgräifen.

Den achten a leschte grouse Volet vum Ge- setz bezitt sech op d'Modifikatiounen vum Kontrakt am Fall, wou dës Modifikatiounen d'Natur vum Marché respektéieren. Generell soll et deemno méiglech ginn, verschidde Mo- difikatiounen nom Öf Schloss vum Marché virze- huelen, wat bis elo net de Fall war.

An domat wäeren déi wichtegst Volete scho be- schriwwen. Dëst Gesetz huet e laange Wee hanner sech. Et gouf den 3. Mee 2016 vum Nohaltegkeetsminister François Bausch depo- siéiert. Iwwer ee Joer duerno, den 23. Mee 2017, huet de Statsrot säin éischten Avis dozou ofginn. Den Avis complémentaire vum Statsrot koom de 14. Juli 2017, den zweeten Avis com- plémentaire den 28. November 2017 an en drëtten Avis complémentaire den 19. Januar 2018.

Weider Avis koumen era vum der Chambre des Salariés an der Chambre de Commerce, der Chambre des Métiers, vum Conseil de la con- currence a vum Ordre des architectes et ingé- nieurs-conseils. D'Nohaltegkeetskommissioun huet sech a ganzer zéng Sëtzunge mam Projet de loi befaasst. Virun allem goug et drëms, deene véier Avis vum Statsrot Rechnung ze droen, deen eng Rei Oppositions formelles erhuewen huet, sief et weinst verschiddene Formulatiounen, déi juristes d'Strooss net gehalen hunn, oder weinst der Inkompatibili- téit vun eenzelnen Dispositiounen mat der Lët- zebuerger Gesetzgebung an äänleche Berä- cher respektiv mat enger vun den Direktiven.

De Versuch, enger Rei Organisatiounen ent- géintzekommen an hir Proposen an den Text afléissen ze loossen, ass gréisstendeels um ne- gativen Avis vum Statsrot gescheitert.

Op déi eenzel Avisen ginn ech net weider an a verweisen dofir op mäi schrëftleche Rapport, do si se alleguer resuméiert.

An der Sëtzung vum 1. Februar 2017 huet d'Kommissioun mäi Rapport eestëmmeg uge- holl.

Dobäi wëll ech de Membere vun der Nohal- tegkeetskommissioun an dësem Dossier e grouse Merci ausdrécken, well et war wierk- lech eng kniwwelg Aarbecht, an och e Merci eiser Sekretärin Rachel Moris, grad wéi dem Här Pauly an der Madamm Wiot vun der natio- naler Soumissiounskommissioun, déi eis wierk- lech gutt zur Säit stoungen.

Här President, erlaabt mer, zum Schluss nach eng Motioun ze deposéieren, déi vu sämtleche Fraktiounen ënnerschriwwen ass. Eng aner kënnt nach no. Mir hunn eis d'Saach opge- deelt, well mer fannen, mir sollen an dëser Ma- tière zesummeschaffen an d'Aarbecht och ge- recht opdeelen.

Motion 1

La Chambre des Députés,

saluant

- que le Grand-Duché de Luxembourg a entamé l'établissement d'un Plan d'action national (PAN) portant exécution des 31 «Principes directeurs relatifs aux entreprises et aux droits de l'homme» adoptés à l'unanimité le 17 juin 2011 par le Conseil des droits de l'homme des Nations unies afin de concrétiser, à l'adresse des États membres de l'ONU et des entreprises privées, les orientations pour la mise en œuvre des obligations lé- gales découlant du cadre de référence «Protéger, Respecter et Réparer» fixé en 2005;

- que le Grand-Duché de Luxembourg a établi un programme de développement durable à l'horizon 2030, intitulé «Transformer les vies tout en préservant la planète» et adopté par le Gou- vernement en conseil en date du 12 mai 2017, visant la mise en œuvre de l'Agenda 2030 au et par le Luxembourg;

- le règlement (UE) 2017/821 du Parlement euro- péen et du Conseil du 17 mai 2017 fixant des obligations liées au devoir de diligence à l'égard de la chaîne d'approvisionnement pour les impor- tateurs de l'UE qui exploitent de l'étain, du tan- tale et du tungstène, des minerais et de l'or pro- venant de zones de conflit ou à haut risque,

considérant

- qu'en ce qui concerne l'objectif n°12 sur l'éta- blissement des modes de consommation et de production durables, le programme de développe- ment durable à l'horizon 2030 «Transformer les vies tout en préservant la planète» stipule qu'il faudra «promouvoir des pratiques durables dans

le cadre de la passation des marchés publics, conformément aux politiques et priorités natio- nales»;

- que le Programme gouvernemental 2013-2018 stipule notamment que «le Gouvernement fera établir les appels d'offre de façon à ce qu'ils cor- respondent au mieux aux critères du développe- ment durable»;

- que la stratégie de l'UE en matière de commerce et d'investissement adoptée le 27 novembre 2015 par le Conseil des ministres sous présidence luxembourgeoise retient que «l'UE aidera les pays partenaires, et notamment les pays les moins dé- veloppés, à tirer parti de chaînes de valeur mon- diales responsables pour favoriser une croissance inclusive et durable»;

- que les métaux concernés - tantale, étain, tungstène et or - utilisés dans un grand nombre de produits quotidiens comme les ordinateurs et smartphones - proviennent de zones politique- ment instables, qu'ils sont trop souvent obtenus par le recours au travail forcé afin de financer des groupes armés, que les violations des droits hu- mains dans ce contexte sont nombreuses (coercition, violence sexuelle, travail d'enfants, etc.) et que les bénéfices ainsi générés maintiennent en activité des conflits dévastateurs,

et vu

- la réponse de M. le Ministre des Affaires étran- gères à la question parlementaire n°3368 du 19 octobre 2017,

invite le Gouvernement

- à assurer que les achats publics intègrent à l'avenir le critère d'une diligence raisonnable au ni- veau des métaux concernés par le règlement (UE) 2017/821 du Parlement européen et du Conseil du 17 mai 2017 (tantale, étain, tungstène, or).

(s.) Josée Lorsché, Claude Adam, Georges Engel, Gusty Graas, Martine Hansen, Fernand Kartheiser, Henri Kox, Marco Schank, Laurent Zeimet.

An eiser Motioun, an där éischter Motioun geet et ëm d'Problematik vun de Konfliktmineralie wéi Zënn, Tantal, Wolfram a Gold, déi a be- drote Länner ofgebaut ginn an a westleche Geräter a Schmuck agesat ginn. Den Ofbau vun dëse Mineralien ass meeschtens illegal, er- follegt ganz oft iwwer Zwangsarbecht a féiert schlëmmstefalls souguer dozou, datt d'Recettë benotzt ginn, fir bewaffnet Opstänn ze ënner- stëtzen.

Fir deem entgéintzewierken, huet d'Europapar- lament d'Memberstaten 2017 an engem Re- glement opgefuerdert, déi verbindlech „Sorg- faltspflicht“, wéi een dat op Däitsch seet, oder op Franséisch „diligence raisonnable“, un- zewenden an op den Asaz vu Konfliktminera- lien ze verzichten, sou wäit wéi dat da méiglech ass, an eben och op de Kaf vun esou Geräter, déi domat hiergestallt sinn.

Här Minister, vu datt och de Regierungspro- gramm op d'Ziler vun der Nohaltegkeet an op déi international Solidaritéit ausgeriicht ass, in- vitéiere mir d'Regierung mat dëser Motioun, der Problematik vun de Konfliktmineralie bei den effentlechen Ausschreiwunge Rechnung ze droen an domat als Lëtzebuerg e wichteg Zeechen ze setzen.

Dat gesot, invitéieren ech lech, dëse Projet de loi ze stëmmen, well en e grouse Fortschritt bedeit, souwuel am Beräich vun der Nohalteg- keet wéi och am Beräich vun de soziale Rechter an der internationaler Solidaritéit.

Domat ginn ech den Accord vun der grénger Fraktioun a soen lech Merci fir d'Nolauschte- ren.

► **Plusieurs voix.** - Très bien!

► **M. Mars Di Bartolomeo, Président.** - Merci och der Madamm Rapportrice. D'Wuert huet elo den Här Marco Schank fir d'CSV.

Discussion générale

► **M. Marco Schank** (CSV).- Här President, Dir Dammen an Dir Hären, d'Ausschaffe vun dësem Marché-publics-Gesetz war net deen einfachsten Exercice. Et huet ee laangen Otem gebraucht. Et ass en enorm techneschen Dos- sier. Et huet missen akribesch geschafft, laang dru gefeilt ginn, well et geet ëm vill. Et geet virun allem och drëms, datt d'Ausschreiwun- gen an Zukunft no nohaltege Kritären, an ech mengen déi dräi Pilieren, gemaach ginn.

Dat ass sécher ee vun de Grënn, firwat et och dann e bësse méi laang gedauert huet, mat ëmmerhin dräi Avis complémentaires vum Statsrot, mat jeeeweils engem Avis complémen- taire vun der Chambre de l'Agriculture a vun der Chambre de Commerce, bis et souwäit war.

Mä als Éischt wollt ech der Kolleege, der Ma- damm Lorsché, Merci soe fir déi exzellent Aar- becht, fir de mëndlechen a schrëftleche Rap- port an och fir hire laangen Otem.

► **Une voix.** - Très bien!

► **M. Marco Schank** (CSV).- Si ass als Rap- portrice, mengen ech, op déi wesentlech in- haltlech Aspekter schonn agaanen, soudatt ech déi kann och op dëser Plaz evitéieren.

Just esou vill: datt mat deenen zwou Direk- tiiven, déi mir mat dësem Gesetz jo ëmsetzen, d'Prozeduren an der Attributioun vun effent- leche Marchéë méi transparent ginn - ech mengen, dat ass e wesentlechen Aspekt - an eben och d'Entreprises d'Méiglechkeet kréien, fir Servicer a Produiten um ganzen Territoire vun der Europäescher Unioun unzebidden.

Et ass awer och besonnesch drëm gaangen, fir d'Moyenen ze fannen, fir déi effentlech Aus- gabe méi effikass ze maachen - och dat ass e wesentlechen Aspekt -, fir e bessere Rapport Qualitéit/Präis ze erlaben a besonnesch den Akzent op Ëmwelt- a sozial Consideratiounen ze setzen an eben och, dat maachen d'Direk- tiiven och daitlech, fir datt een d'Innovatioun an de Vierdergrond stellt.

Am Kloertext heescht dat, datt en effentlechen Acheteur engem Soumissionnaire ee Marché ka refuséieren, wann e sech net un déi Obligatiou- nen hält am Kontext vun der Ëmwelt, am Kontext vum Sozialen, wann en dat net respek- téiert, och wann et dee bëllegsten ass.

► **Une voix.** - Très bien!

► **M. Marco Schank** (CSV).- En aneren As- pekt, deen eis wichteg schéngt, dat ass deen, datt och an de Leitlinne vun den Direktiven insgesamt - an dat mierkt een och herno, ech kommen nach dorop zrëck bei den Avisen vun de Beruffskummeren - ëmmer erëm iwwer Ver- einfachung rieds geet an datt och eng Verein- fachung, mengen ech, hei erziilt gëtt.

A wa mir wëllen, datt och méi kleng national a regional Betriber bei Ausschreiwunge kënnen matmaachen, dierf d'Prozedur net ze kompli- zéiert sinn, net schwéierfällg sinn, well soss kann eng kleng Entreprise sech iwwerhaupt net erlaben, bei entspreichende Marchéë matze- maachen.

An heizou huet och de Minister an der Kom- missioun an eisen Aen eng sënnvoll Initiativ proposéiert: Näämlech, wann ech richteg ver- stanen hunn, si seng Servicer schonn amgang, un engem Internetsite ze schaffen, fir et virun allem deene klengen Adjudicataire méi ein- fach ze maachen, bei Marchéë matzemaachen. Wéi gesot, dee Site soll an der Aarbecht sinn an ech wollt zwou Froen un de Minister stellen:

Éischtens: Wat gëtt eigentlech dann deenen Entreprisë gebueden, déi sech op deem Inter- netsite do dierfe schlaumaachen? Respektiv: Wéi wäit sinn d'Aarbechten avancéiert? A wéini gëtt de Site lancéiert?

Den effentlechen Akeef kritt d'Méiglechkeet, d'Konditiounen vum Marché mat den Entrepi- sen ze verhandelen, och e wichtege Aspekt, wat mat sech soll bréngen, datt ee vill besser op déi jeeweileg Besoine vu Wueren, vu Servi- cer kann agoen. Donieft gëtt et och méi Flexi- bilitéit am Kader vum Oflaf vun de Prozeduren. Zum Beispill wäerten déi minimal Delaien an deem Kontext méi kuerz ginn.

Weider Aspekter, dat huet awer d'Rapportrice scho gesot, si manner Bürokratie, wéi gesot méi einfach Prozeduren an och eben déi ent- sprechend elektronesch Informatiouns- a Kom- munikatiounsmëttel, déi d'Veréffentlechung vun de Marchéë méi einfach maachen an Zu- kunft. An d'Prozedur sollen erëm eng Kéier och do méi effikass an transparent ginn.

D'Adjudicataire fannen also déi ganz Doku- mentatioun eben dann och online, a mëttelfris- teg, denken ech, wäerten iergendwann eng Kéier déi Dossieren nach just iwwert dee Wee eragereecht ginn.

All dës Vereinfachunge sinn ausdrécklech ze begrëssen, well, ech soen et nach eemol, et virun allem méi klengen Entreprisë méi einfach gemaach gëtt, bei Marchés publics matzema- chen.

Här President, wann een déi verschidden Avisen vun de Beruffskummeren duerchliest, da fält engem ëmmer eng an dëselwecht Suerg op, näämlech déi, datt d'PMEn den Zougang zu Marchés publics méi einfach solle gemaach kréien.

D'Chambre des Salariés huet an hirem Avis vum Juni 2016 nach eemol zu Recht extra op de Respekt, an dat, mengen ech, ass e ganz wichteg Beräich, op de Respekt vun den na- tionalen, europäeschen an internationale Rege- len higewisen, wat d'Aarbechtsrecht ubelaangt an och wat d'Sécurité sociale ubelaangt.

D'Chambre de Commerce huet zwee Avisen ofginn, eng Kéier am Oktober 2016, eemol am August 2017. An hei gouf virun allem drop hi- gewisen, datt et de Wëlle vun den Direktiven ass, datt d'Memberlänner d'Marchés publics als strategesch Instrument notzen, notamment

am Hibleck op „Europa 2020“, fir eng intelli- gent, nohaltege an inklusiv Croissance. Also net nëmme just e blanne Wuesstum.

Fir drun ze erënneren: D'Strategie „Europa 2020“ déngt jo bekanntlech als Referenzkader am Kontext vu Mesurë fir Beschäftegung, fir Wirt- schaftsmoossnamen op EU-Niveau fir d'Länner, awer och fir d'Regiounen.

Kritesch Téin schléit d'Chambre de Commerce do un, wou se sech gewënscht hätt, datt nach méi Dispositiounen zu de Marchés de moindre envergure aus den Direktiven an den nationa- len Text iwwerholl gi wieren, dëst mat der Fro, ob déi Mesuren, déi den Text elo virgesäit, sech als effikass genuch wäerten erausstellen, fir datt d'PMEn och wierklech den Accès méi einfach gemaach kréien.

An hiren Avisen vum Februar an Oktober 2017 mécht d'Chambre des Métiers op d'Wich- tegkeet vun der Opdeelung vun de Marchéen a Loten opmierksam, well dëst net onwesent- lech ass fir e gudden Accès vun de klengen En- treprises. An d'Chambre des Métiers an d'Fé- dération des artisans respektiv den OAI hunn och nach eng Kéier intervenéiert am Hierscht d'lescht Joer vis-à-vis vum zoustännege Mini- ster mat enger Partie Doleancen. An een Deel vun deenen Doleancé sinn dann och am Kader vun zwou Kommissiounssëtzungen, déi mer haten, an Amendementer gemünt an hunn och hire Wee an d'Gesetz fonnt.

D'Handwierkerkummer huet och fir eng prag- matesch Approche am Beräich vu Labelen a Certificats plädéiert, huet awer och deelweis op Risiken higewisen. Si seet zum Beispill, d'Doku- menter vum Marché misste kloer an detailléiert Regele fir d'Vergi vum Marché ugin an dierft keng subjektiv Kritäre virgesinn. Stéchwuert Transparenz a Gläichbehandlung vun alle Sou- missionnaires.

A grad hei spiert een och am Avis vun der Chambre d'Agriculture vum September 2017, datt gefaart gëtt, datt et nach ëmmer schwéier gëtt, fir national Produiten ze favoriséieren. Als Éischt weist d'Landwirtschaftskummer an hirem Avis nach eemol op déi Petitioun hin, wou mer hei op dëser Plaz en Débat public haten, d'Peti- tioun fir Lëtzebuerg Produiten an der effent- lecher Restauratioun. Dat heescht, wou et drëm geet, de Lëtzebuerg landwirtschaft- leche Produiten an lesswueren e privilegiéierten Accès an de Kantinnen ze ginn.

Eng vun de Konklusiounen vum effentlechen Debat vum 13. Januar 2017 an der Chamber war jo, datt eng Upassung vun den Aus- schreiwungsregelen néideg wier, fir eben op déi noutwendeg Outilen zrëckgräifen ze kë- nen, fir d'Produits du terroir zum Beispill an d'Kantinnen eranzekréien.

D'Kummer war der Meenung, datt den Arti- kel 36 ze vag formuléiert wier an datt si Schwie- regkeeten hätt, fir eben esou Hiewelen ze iden- tifizéieren, déi och wierklech den Accès vu loka- len a regionale Produiten am Kader vun enger effentlecher Ausschreiwung favoriséieren.

Problematesch wier hei virun allem de Volet vun de Labelen. Duerfir widderhélt d'Land- wirtschaftskummer hir Fuerderung, datt d'Re- gierung Viraussetzunge schafe muss, datt, ään- lech wéi an aneren europäesche Länner, déi national Produzenten a Weiderveraarbechter e privilegiéierten Accès kréien an d'Kantinnen, déi vum Stat subventionéiert ginn, an dat eben och generell bei nationalen Ausschreiwungen.

Vu datt d'landwirtschaftlech Betriber héich Pro- duktiounskäschten hunn, ass dës Fuerderung an den Ae vun der Landwirtschaftskummer be- rechtigt.

Da weist se zum Schluss och drop hin, datt eng ganz Rei vu landwirtschaftleche Produkter mo- mentan guer net ënner e Label falen. Dat kenne mer. An d'Landwirtschaftskummer huet an deem Kontext och op den Text vum Arti- kel 43 vun der Direktiv 2014/24 higewisen. Do gëtt näämlech gefrot, datt, wann net all Exigenzen iwwert de Label erfëllt ginn, dës Exigenze vum Pouvoir adjudicateur kënnen entspreichend ugi ginn. An zu Recht, mengen ech, gouf vun de Responsabele vun der Kum- mer gemengt, datt dës Optioun besonnesch interessant kéint sinn am Fall vu Produktiounen, déi méi eng kleng Envergure hunn an net iwwer en nationale Label couvriert sinn.

Op eis Fro hin huet den zoustännege Minister confirméiert, datt dëse Passus wuel net am Pro- jet figuréiert, awer am Règlement grand-ducal wäert figuréieren. An ech hoffen, datt en dann do och am richtege Sënn wäert gräifen.

Et ass fir d'CSV kloer, datt mir hei e Spagat maachen tëschent den internationalen Obliga-

tiounen, déi mer duerch d'Ëmsetzung vun den Direktiven nun eemol hunn, während mer awer gläichzäiteg och an der Pflicht sinn, fir fair, no-halteg a sozial geprägten Ausschreiwungen ze erméiglechen.

Här President, an deem Kontext wollt ech den Dépôt vun enger Motioun maachen, enger Motioun, déi, wéi virdru scho gesot ginn ass, eng Koproduktioun ass a wou och all Fraktiounen a Sensibilitäten ënnerschriwwen hunn.

Motion 2

La Chambre des Députés,

saluant

- que le Grand-Duché de Luxembourg a établi un programme de développement durable à l'horizon 2030, intitulé «Transformer les vies tout en préservant la planète» et adopté par le Gouvernement en conseil en date du 12 mai 2017, visant la mise en œuvre de l'Agenda 2030 au et par le Luxembourg,

considérant

- que le commerce équitable vise à atteindre plus d'équité dans le commerce international et qu'il a, en tant que stratégie de lutte contre la pauvreté, comme buts d'améliorer la situation des producteurs défavorisés dans les pays en voie de développement et de stabiliser, respectivement de renforcer l'économie nationale ainsi que les conditions économiques et sociales des producteurs dans les pays concernés;

- que tant le commerce équitable que le recours aux produits régionaux répondent aux enjeux du développement durable;

- qu'un recours accru aux produits régionaux contribue non seulement à préserver l'environnement en réduisant les distances parcourues en matière d'approvisionnement partant en réduisant la pollution, mais participe aussi au développement du secteur agricole ainsi que de l'artisanat et des entreprises de transformation nationales;

- que la société civile, et notamment le Cercle des ONG de développement, plaide pour des politiques plus cohérentes visant à un développement durable et équitable et que les achats régionaux et responsables y contribuent;

- que les citoyens exigent de plus en plus que les biens et produits achetés par les pouvoirs publics soient d'origine régionale, voire locale ou issus de conditions de travail équitables;

- que le commerce équitable et celui des produits régionaux nécessitent un soutien déterminé des pouvoirs publics;

- que le Programme gouvernemental 2013-2018 stipule notamment que «le Gouvernement fera établir les appels d'offre de façon à ce qu'ils correspondent au mieux aux critères du développement durable»;

- que la stratégie de l'UE en matière de commerce et d'investissement adoptée le 27 novembre 2015 par le Conseil des ministres sous présidence luxembourgeoise retient que «l'UE aidera les pays partenaires, et notamment les pays les moins développés, à tirer parti de chaînes de valeur mondiales responsables pour favoriser une croissance inclusive et durable»;

- qu'en ce qui concerne l'objectif n°12 sur l'établissement des modes de consommation et de production durables, le programme de développement durable à l'horizon 2030 «Transformer les vies tout en préservant la planète» stipule qu'il faudra «promouvoir des pratiques durables dans le cadre de la passation des marchés publics, conformément aux politiques et priorités nationales»;

- que la directive 2014/24/UE sur la passation des marchés publics qui sera transposée en droit national par le présent projet de loi, mentionne explicitement dans son considérant 97 que les «critères et conditions concernant la commercialisation et ses conditions peuvent par exemple mentionner que le produit concerné est issu du commerce équitable, y compris l'obligation de payer aux producteurs un prix minimum et une majoration de prix.»,

invite le Gouvernement

- à favoriser et promouvoir une politique d'achats publics basée sur le développement durable;

- à privilégier dans la mesure du possible l'acquisition de produits issus du commerce équitable, voire l'achat de produits du terroir et de produits régionaux luxembourgeois dans les lycées, les services d'éducation et d'accueil et tout autre service et administration étatique;

- à réaliser une campagne de sensibilisation au sein des acteurs d'achats publics afin de promouvoir et d'encourager la politique d'achat susmentionnée.

(s.) *Marco Schank, Claude Adam, Georges Engel, Gusty Graas, Martine Hansen, Fernand Kartheiser, Henri Kox, Josée Lorsché, David Wagner, Laurent Zeimet.*

Mir wollten als Chamber kloermaachen, datt mir d'Regierung iwwert dee Wee invitéieren, alles ze maachen, fir eng Politique d'achat no nohaltege Kritären ze maachen am Kontext vun der öffentlecher Restauratioun. A konkret geet et an där Motioun ëm d'Verwendung vu Produiten, zum Beispill am Kontext vum fairen Handel, zum Beispill vu regional, lokal gezillte Produiten, zum Beispill d'Produits du terroir, alles wat ënner: „Sou schmaacht Lëtzebuerg“ fällt, fir esou Produite verstärkt an den öffentlichen Kantinnen ermëzefannen.

Donieft froe mer och eng Sensibiliséierungscampagne, fir bei den Akteuren, déi esou Akeef tätigen, aktiv ze ginn. Dat heescht, mat dëser Motioun wëlle mir eng nohaltege Politique d'achat favorisieren an invitéieren d'Regierung, do eng Hand unzepaken.

Ech wollt, ier ech op de Schluss kommen, nach ee Wuert soen zu der Motioun vun de Konflikt-mineralien, déi mir och wäerte matstëmmen. D'Kolleeigin Josée Lorsché huet déi scho presentéiert. Effektiv, wann ech dat dierf soen, hat ech, wéi ech déi éischte Kéier de Begrëff vum Space Mining héieren hunn, automatesch dru geduecht: Mä mir missten et doch emol fäerdegbréngen, wa mer seltene Erden a Mineralien aus dem Buedem huelen hei op der Äerd, fir ze kucken, datt mer dat op eng Manéier maachen, déi net mënscheveruechtend ass.

An deem Kontext ass et och ze begrëissen, datt an deem europäesche Reglement fir déi Suergfaltsflicht fir d'Entreprises aus der Europäesch Unioin, wat d'lescht Joer am Juni a Kraaft getrueden ass an op deem och dës Motioun baséiert, zumindest elo emol véier Rohstoffe mat dra sinn, och wann et nach Schlupflächer ginn.

D'Zivillgesellschaft huet och schonn an der Tëschenzäit awer reklaméiert, datt een och do muss nobesseren, well, wéi gesot, nëmme véier Rohstoffe, den Zënn, Tantal, Wolfram a Gold hei virgesi sinn an et awer nach ganz anerer ginn. Dat heescht, d'Reglement gräift eigentlech ze kuerz. Och dahingehend, datt et eng laang Iwwergangsphas gëtt, datt d'Entreprises eréischt ab dem 1.1.2021 brauchen iwwer hir Suergfaltsflicht ze rapportieren. Nach fanne mer, datt déi Motioun berechtigt ass, an duerfir stëmmen mer se och.

An zum Schluss wollt ech soen, datt mir als Fraktioun och wäerten de Projet de loi iwwert d'Marchés publics stëmmen.

Ech soen lech Merci.

► **Plusieurs voix.** - Très bien!

► **M. Mars Di Bartolomeo, Président.** - Merci och. An nächsten ageschriwwene Riedner ass den Här Georges Engel fir d'LSAP.

► **M. Georges Engel (LSAP).** - Här President, Dir Dammen an Dir Hären, als Éischt wëllt ech der Rapportrice Merci soe fir hiren ausféierlechen a komplette Rapport.

Mat der Ëmsetzung vun dësen EU-Direktiven iwwert d'Marchés publics komme mer enger laangjäregger Demande vun der LSAP, awer besonnesch och vu ville Buergermeeschteren no, fir bei öffentlichen Opträg net ëmmer nëmmen déi bëllegst Offer mussen unzehuelen. Vill ze laang ass de Präis als deem eenzegem objektiv novollzëibare Kritär ugesi ginn, fir ze verhënneren, dass öffentliche Sue géife verschwent ginn opgrond vu Favoritismen oder och nach Korruptioun.

An der Praxis huet dat net sielen dozou gefouert, dass eng Gemeng bei der Vergab vun Opträg ageschränkt war, fir sozialpolitesch oder ëmweltpolitesch Akzenter ze setzen. Ier d'Direktiven, déi mer haut ëmsetzen, a Kraaft waren, huet et oft geheescht, dass et och ënner der fréierer EU-Gesetzgebung méiglech wier, sozial an ökologesch Kritären an engem Cahier des charges anzeschreiwen.

Allerdéngs hunn d'Gemengen, déi oft nëmme begrenzt iwwer Fachpersonal verfügen, fir hir Cahiers des charges opzestellen, sech net wierklech getraut, esou Kritäre konsequent unzewenden. Et gouf eng gewësse Rechtsonsécherheet an de Risiko vun enger Plainte an eventuelle Verzögerunge bei der Realisatioun vun engem Projet huet ee misse matarechnen. An dat war villen dann awer ze riskant an déi Rechtsonsécherheet huet do awer dann éischter a Richtung Präis gespillt.

Mir waren zu Lëtzebuerg net déi Eenzeg, déi dës Problem haten. An déi aktuell EU-Direktiven hunn hei elo méi Kloerheet geschaaft.

Dës Sujet, deem huet mech nach ëmmer speziell interesséiert. An ech wëll just un eng Question parlementaire erënneren: Ganz um Ufank, wou ech Deputéierte war - dat ass nach net esou laang hier, dat si sechs Joer hier -, den 21.

Juni 2012 hunn ech meng éischt Question parlementaire grad iwwert den Thema vun de Marché-publicke gestallt. Also ass et en Thema, wat mech wierklech vun Ufank un hei an dësem Haus interesséiert huet.

D'Gesetz ass elo ausdrécklech esou ausgeriicht, dass d'öffentlech Hand iwwert déi Aart a Weis, wéi se Opträg vergëtt, hir politesch Ziler an de Beräicher Soziales, Ëmwelt an Innovatioun ënnerstëtze kann. Dat ass immens wichteg, well déi verschidden öffentlichen Akteuren zesummegeholl hunn e ganz grousst ekonomescht Gewicht. Et ass jo absurd, dass andauernd Campagnë gemaach ginn, fir de Leit dobaussen ze erklären, wéi wichteg hire Choix als Konsument ass, an den öffentlichen Institutionen da virzeschreiwen, dass si ëmmer nëmmen dee bëllegste Fournisseur dierfen huelen. An heimadder gi mer eis elo besser Moyenen an déi Rechtsonsécherheet gëtt hei zum Deel awer attenuéiert, gëtt erofgesat.

D'Qualitéit vun engem Produit oder Service moosst sech näamlech net nëmmen um Endresultat, mä och um Niveau vun de Produktionsprozesser respektiv un den Aarbechtskonditiounen vun de Leit, déi e Service leeschten.

Ech hu viru Kuerzem e Reportage op der Tëlees gesinn iwwert d'T-Shirten, déi am Bangladesch produzéiert ginn ënner ganz schlemme Konditiounen, wou Kanner vun zéng, eelef, zwielef, dräizéng Joer T-Shirte produzéieren während zwielef Stonnen am Dag, wou se net kënnen an d'Schoul goen, well d'Familien op déi Suen ugewise sinn. An deem Hongerloun, deem déi Kanner do kréien, fir dass mir hei kënnen en T-Shirt kafen, deem zwee Euro da kascht, muss eis awer alleguerten ze denke ginn. A wa mer nëmmen heimadder, mat deem Gesetz, en Deel kënnen deene Leit ermëginn, déi dohannen an deenen, soe mer emol „aarme Länner“ T-Shirte produzéieren, dann, mengen ech, hu mer hei scho weinstens nëmmen e klengen Deel probéiert, dat e bësse besser ze maachen.

Doriwwer eraus gëtt et en allgemengen Interesse, och klengen a mëttleren Entreprises eng fair Chance ze ginn, grad wann et och ëm méi grousst Opträg geet.

Labelen, déi dësen Typ vu Qualitätskritären zertifizieren, kréien dobäi en neit Gewicht. Et ass zwar net méiglech, e präzise Label als Konditioun an e Cahier des charges ze schreiwen, et ass awer méiglech, Qualitätskritären dranzesetzen, wou d'Produzente mat bestëmmten Zertifizierungen e Virdeel hunn, wa se mat hirem Label kloer nowiese kënnen, dass se dës Kritären och erfëllen.

An domadder wëllt ech och e klengt Wuert zu de Motiounen soen, déi mer haut hei deposéiert kruten. Ech fannen, dass dat Motiounen sinn, déi op de richtege Wee ginn, souwuel déi vun de Konfliktmineralie wéi och déi vun den nohaltege Kritären. A mir sinn hei richtig an der Coherence des politiques, wa mer dës Motiounen hei dann och stëmmen.

Den Optraggeber kritt doriwwer eraus eng besser Kontroll, ob d'Kritäre reell agehale ginn. Hëllefärich sinn hei sécher déi nei Bestëmmungen zur Sous-traitance, wou vu vir eran ersichtlech ass, wéi héich den Undeel u sous-traitéierten Aarbechten ass. An déi sous-traitéiert Firmen hunn déiselwecht Oplagen ze erfëlle wéi den Haaptfournisseur. An den Optraggeber kann effektiv dann drop awierken, wat dann do net geschitt oder wat dann do awer geschitt.

Als LSAP begrëisse mir och, dass déi Echangingen, déi de Minister mat der Kommissioun an och mat aneren Akteuren hat, dozou gefouert hunn, dass mir Derogatiounen am Gesetz gestrach hu vum Prinzip, dass eng Firma ausgeschloss gëtt, wa se hir Obligatiounen net all erfëllt. Do war e gewëssene Spillraum gelooss gi fir de Fall, wou eng Firma zum Beispill just mat enger gerénger Zomm am Réckstand wier mam Bezuele vun de Sozialversécherungen. Als LSAP deele mir awer d'Meenung vun der Chambre des Métiers a vum Aarbechtsminister Nicolas Schmit, dass een hei keng Ausnamen zouloosse sollt. Zum enge wier et do zu engem gewëssenen Arbitraire komm an zum anere wier dat net fair vis-à-vis vun all deenen aneren Entreprises, déi hir Verflchtung eescht huelen.

Positiv fanne mir et natierlech och, dass et eng gewësse Vereinfachung vu Prozedure gëtt an dass méi Flexibilitéit besteet, fir grousst Opträg a Loten opzedeelen, soudass och kleng a mëttelgrouss Firme besser Chancen hunn, fir sech un deene Marchéë kënnen ze bedeelegen.

Besonnesch freet et eis natierlech, dass et an Zukunft kloer unerkannt ass, dass een enger Entreprise de Virzuch ka ginn, déi Leit mat engem Handicap oder déi soss defavoriséiert sinn, beschäftegt. Um lokale Plang gi jo do vill Efforte gemaach, fir vu Gemengesäit aus sozial Entreprises ze fördern, déi deene Leit eng Chance bidden a gläichzäiteg wichteg Services fir d'Bierger leeschten.

Et gëtt och méi einfach, fir lokal Initiativen a Schoulgäert, zum Beispill „urban gardening“ an esou weider, u Kantinen fir Schoulkanner oder Crèche liwweren ze loosse, wat iwwert d'Ernährung eraus e pädagogeschen Zweck dann och erfëllt.

An ech kennen déi Situatioun do ganz gutt. Niewent deene Schoulgäert hu mir an eiser Gemeng - an där Gemeng, déi ech och nach besser kennen - e Projet vun enger Epicerie lancéiert. An och wann et Problemer mat der Gouvernance vun der Epicerie gëtt, muss ee soen, dass d'Gemeng déi ëmmer ganz grousst zügel ënnerstëtzt huet an och weider wäert ënnerstëtzen. An ouni déi Ënnerstëtzung vun der Gemeng kéint se och net iwwerliewen. Et muss een awer soen, dass do eng ganz Rei vun Aarbechtsplaze geschafe ginn, dass do e sozialen Encadrement geschafe gëtt, dass eng sozial Responsabilitéit do iwwerholl gëtt, déi net esou selbstverständlech ass an déi d'Gemeng Suessem hei ganz kloer iwwerholl huet.

All dës Ännerunge bedeuten net, dass de Risiko vu Vetterwirtschaft a Korruptioun bei der Vergab vun Opträg méi grousst gëtt. Et gëtt kloer Spillregelen, déi sécherstellen, dass nei Kritäre bei der Auswiel net automatesch zur Willkür féieren. D'Bestëmmungen am Marché-publics-Gesetz bleiwen duerfir komplex.

Trotz de Vereinfachunge wäert et an Zukunft weider esou sinn, dass kleng Gemengen, déi net iwwert dat entspreichend Fachpersonal verfügen, sech zum Deel wäerte schwéier dinn, fir all Méiglechkeeten, déi d'Gesetz hinne bitt, ze notzen. Dat ass verständlech. An duerfir géife mir als LSAP et begrëissen, wann den zoustännige Ministère géif eng Berodung fir d'Gemengen ubidden a si bei der Wendung vun dësem Gesetz kéint ënnerstëtzen. Dat war zum Virdeel vu jiddwerengem. A kleng Gemenge géife sécherlech gären dovunner och profitieren.

Ech soen lech Merci fir d'Nolauschteren an ech ginn heimadder den Accord vun der sozialistischer Fraktioun.

► **Plusieurs voix.** - Très bien!

► **M. Mars Di Bartolomeo, Président.** - Merci och. An nächste Riedner ass den Här Gusty Graas fir d'DP.

► **M. Gusty Graas (DP).** - Merci, Här President. Dir Dammen an Dir Hären, wann et ee Beräich gëtt, dee soll streng reglementéiert ginn, dann ass et ouni Zweifel dee vun de Marchés publics. Hei geet et ëmmer ëm héich Zommen a schlisslech ginn och öffentliche Gelder investéiert. Duerfir ass et och richtig, datt de Legislatuer eng Rei vu Barrierë virgesäit, datt keng Abusen do gemaach ginn.

Korruptioun, Bestiechung, dat sinn Termen, déi ëmmer am Kontext mat öffentlichen Opträg matgenannt ginn. Dat ass engem Rechtsstat ouni Zweifel net würdeg an duerfir ass et och gutt, datt mer haut eng legislativ Basis schafen, déi dat nach eng Kéier zementéiert an déi am Fong geholl och do de Spillraum vun der Bestiechung, vun der Korruptioun ganz enk mécht, an datt och de Spillraum fir Tricksereien hei agëenkt gëtt.

Ech mengen, och hei zu Lëtzebuerg, obwuel mer jo -, Gott sei Dank, kann ee soen - net déi Problematik kenne wéi an anere Länner, soll een awer net esou naiv sinn ze denken, datt mir, wéi gesot, hei vun deene Saache verschount bleiwen. Leider wäert et och an Zukunft esou sinn, datt et ëmmer nach Einzeler ginn, déi iwwer verschidde Weeër versichen, zu hirem Profit ze kommen. An dat dierf natierlech op kee Fall sinn.

Dat ass ee vun deene wesentlechsten Aspekter vun dësem Gesetz, mä et gëtt awer och nach en anere wichtigen Aspekt, an dat ass dee vun der méi onkomplizierter Ofwécklung vun den administrativen Weeër. Ech mengen, mir kënnen houfreg sinn hei zu Lëtzebuerg, datt mer eng héich Diversitéit vu Betriber hunn. An dat wëllt och heeschen, datt mer als Politik mussen e Kader setzen, datt och déi Betriber, datt d'Ekonomie sech do gutt entwéckele kann. An dozou gehéiert ouni Zweifel och e Gesetz iwwert d'Marchés publics.

Dat aktuell modifizéiert Gesetz vum 25. Juni 2009 hat ouni Zweifel schonn eng Rei Verbesserungen an d'Weeër geleet. Ech erënneren drun, datt zum Beispill Marchéë vu bis zu 55.000 Euro dunn ouni Ausschreiwung konnte gemaach ginn. Dat huet besonnesch - wann ech elo soen „eis“, ass et, well jo awer eng Rei Kolleegen och heibanne sinn, déi Verantwortung an de Gemengen hunn - eis, wéi gesot, op deem Niveau ouni Zweifel villes méi einfach gemaach.

Et goufen zéng nei Kritären agefouert, ënner anerem, datt - och deemools ass dat scho gesot ginn - net nëmme soll de bëllegste Präis hei a Betruecht gezu ginn, well et muss ee jo wësen: Déi bëllegst Offer ass mat Sécherheet net

ëmmer déi besch. Mir waren natierlech och besonnesch frou deemools als DP a sinn et och nach wie vor haut nach, datt, wann e lokalen Ubidder e Präis mécht, deem net méi wéi 5% méi héich ass wéi, wéi gesot, dee bëllegsten, datt deem och ka consideréiert ginn. Och dat ass eng ganz gutt Saach an dat gëtt jo hei nach eng Kéier ganz kloer ënnerstrach.

Dat neit Gesetz, wat mer haut hei stëmmen, ass natierlech an éischter Linn ganz kloer d'Transpositioun vun zwou EU-Direktiven. Iwwregens wëll ech nach eng Kéier hei drun erënneren, fir all déi, déi mengen, déi EU-Direktive géifen net séier genuch ëmgesat ginn: 2009 hat et fënnf Joer gedauert, bis datt déi deemoleg Direktiv ëmgesat gouf.

Mir liewen an enger gemeinsamer Europäescher Unioun. Mir si frou doriwwer. An datt och dat Gesetz hei de Geescht vun enger gemeinsamer Unioun reflektéiert, dat ass och eng gutt Saach, well et spiert ee jo awer ëmmer méi, datt et wichteg ass, datt och innerhalb vun der Unioun eng Rei gemeinsam Regele solle gëllen. Wat ganz positiv hei ass, ech mengen, et ass de Moment nach net hei erëmmer ginn, mä datt och d'Staten zesumme kënnen am Fong geholl Soumissiounen maachen. Och dat ass en Novum, deem een hei nach eng Kéier soll ënnersträchen. Dat wier ebe besonnesch och fir e klengt Land wéi Lëtzebuerg vu Virdeel, well doduerch och kënnen gegebenenfalls besser Präisser erzielt ginn.

D'Gesetz vun 2003 - ech sprangen nach eng Kéier kuerz méi zrëck - hat och deemools schonn eng Rei Defiziter. An et ass kloer, datt ëmmer erëm déi Haaptakteuren, ech denken hei un déi Kleng- a Mëttelbetriber an éischter Linn, ëmmer erëm Drock gemaach hunn, datt sollte Verbesserung kommen. An dat ass dann och schlussendlech geschitt.

Wat awer positiv hei ass, och wann d'Gesetz vun 2009 elo ofgeschafft gëtt, datt mer awer déiselwecht Liesstruktur bäibehalen, dat heescht déi vun deenen dräi Livren. Dat erlaabt et engem, déi Gesetzer dann och haut méi einfach ze analyséieren an och ze „durchforsten“, muss ee soen, och wann et natierlech e ganz komplex Gesetz ass an eng ganz Rei nei Termen optauchen, wou ee wierklech, do muss ee ganz éierlech sinn, Problemer huet vläicht, fir heiansdo richteg derduerchzegesinn.

Den Text baséiert jo op dräi Haaptprinzipien: Een dovun ass nun eben d'Flexibilitéit, wat ganz wichteg ass. Da gëtt natierlech och méi op d'Qualitéit hei gesat. An ech hunn et virdu jo schonn erwänt, datt net déi bëllegst Offer déi ass, déi a priori muss consideréiert ginn. Well wa se net zefriddestellend ass, da kann ee se hannerfroen. A wat och wesentlich ass: Et geet jo net nëmmen duer, datt een eng bëlleg Offer kritt, mä et muss ee sech awer och Gedanke maachen, wéi zum Beispill de Service après-vente ass. Och dat ass eppes, wat oft ënnerschat gëtt. Wa mer e Fournisseur hunn, deem eis eng gutt Wuer liwwert an herno net à même ass, fir déi Wuer awer och an Zukunft gutt ze ënnerhalen, dann hu mer och net alles gewonnen.

D'Ugebuert vu Wueren an Déngschtleeschungen ass jo, wéi gesot, nach ëmmer grouss an och diversifizéiert, besonnesch hei zu Lëtzebuerg. An datt do besonnesch d'Gemengen net ëmmer esou den Duerchbléck hunn, dat ass och ganz normal. Duerfir ass et och gutt, datt hei eng Vereinfachung vun enger Rei vu Prozeduren kënnt. Datt zum Beispill kënnen am Virfeld Consultatiounen mat potenzielle Fournisseure gemaach ginn, ass e gudde Schrëtt no vir. Et kann ee sech dann am Virfeld als Adjudicateur méi mat deem Produit, deem ee gär eng Kéier spéider wëllt hunn, familiariséieren. Natierlech si mer do erëm ganz no och un der Grenz vun der Begënschtung vun den Abusen. Och do mussen awer kloer Grenzen dann dee Moment opgeléist ginn.

Datselwecht gëllt zum Beispill och fir den „dialogue compétitif“ - wéi gesot, dat sinn Termen, déi ee virdu net kannt huet -, wou d'Offere kënnen méi präziséiert ginn.

An da kann een natierlech bal soen, datt den Haaptakzent vun dem Gesetz hei, et ass scho virdu vun deenen eenzelne Riedner och ënnerstrach ginn, de Sozialdumping oder virun allem och d'Umweltkritik sinn. Obwuel, et muss een ëmmer éierlech sinn, dat kléngt jo alles flott, wa mer déi Termen hei vun eis ginn, mä nach eng Kéier: D'Gefor, datt awer och d'Willkür hei eng Roll spillt, ass awer ni vun der Hand ze weisen. Duerfir ass et och elo gutt, datt eng Rei vu Labelen oder Zertifikater hei zrëckbehale ginn, déi et u sech sollen dem Adjudicateur méi einfach maache beim Choix vu sengem Produit.

Ech mengen och hei, datt de Ministère an Zukunft eng wichteg Roll ze spillen huet, datt e virun allem d'Gemengen an natierlech och de Stat a parastaatlech Institutionen, déi ënnert d'Marché-publics-Gesetz falen, awer och ëm-

mer betrëit an se vum leschte Stand informéiert, wat eben d'Entwécklung vun deenen eenzelne Labelen an och Zertifikater ass, fir datt keng Onsécherheete sollen opkommen.

Och ech wëll nach eng Kéier drop zrëckkommen, wat am Avis vun der Landwirtschaftskummer stoung. Och dat muss een natierlech hei nach eng Kéier ënnersträchen. Dat ass och no-zevollzéien, datt do gewëssen, ech wëll net soen „Ängschten“ waren, awer Iwwerleunge gemaach goufen, well virun allem do läit jo awer ganz vill Potenzial och fir d'Landwirtschaft hei zu Lëtzebuerg. Ech mengen, mir hunn d'Chance, datt mer eng exzellent Landwirtschaft hunn, datt mer gutt Produiten hunn, déi hei bei eis produzéiert ginn.

Ech wëll awer drop hiweisen, datt awer och haut scho Méiglechkeete bestinn, onofhängeg vun engem Gesetz, datt awer och kënnen verstärkt Produite vun eiser eegener Landwirtschaft consomméiert ginn. An et kann een net oft genuch drop hiweisen, datt och d'Gemengen déi Méiglechkeet hunn, och iwwert de Wee zum Beispill vu Crêchen, déi eng Asbl sinn, déi awer konventionéiert si mat enger Gemeng. Wann een an enger Gemeng och do e gewëssene finanziellen Effort mécht, da muss eng Crèche net onbedéngt an e bëllege Supermarket kënnen verstärkt am ëffentleche Raum benotzt ginn.

Also nach eng Kéier: Hei huet een haut scho Méiglechkeeten, fir déi Produite verstärkt hei zu Lëtzebuerg ze ënnerstëtzen. An déi Aussoen, déi virdu hei vum Marco Schank gemaach gi sinn, kann ech och nëmmen ënnersträchen. Mir musse kucken, datt mer de beschtméigleche Kader schafen, datt, wéi gesot, déi Produiten, déi hei zu Lëtzebuerg hiergestallt ginn, och kënnen verstärkt am ëffentleche Raum benotzt ginn.

Da gëtt och ëmmer gären duergestallt, eis Gesellschaft géif nach just mat der Maximim bestoe vun der Profitmaximéierung. Mä ech mengen, grad dëst Gesetz beweist awer och zum Deel de Géigendeel, well et, wéi gesot, jo elo net méi exklusiv dee bëllegsten Ubidder ass, dee consideréiert gëtt, mä och aner Kritäre gëllen. An ech wëll och zum Beispill op de Volet vun dem Aarbechtsrecht hiweisen, wann dat violéiert gëtt, datt dat och eng Ursach ass, fir e Produit net mussen ze huelen.

An ech denken hei natierlech an éischter Linn un d'Kanneraarbecht. Wa gewosst ass, datt e Produit a Länner hiergestallt gouf, wou d'Kanneraarbecht favoriséiert gëtt, kann deem natierlech dann ausgeschloss ginn. An dat ass net méi wéi richteg. Dat ass och gutt esou. An dat beweist jo awer, datt d'Geld Gott sei Dank net ëmmer nëmmen d'Haaptroll a spillt. Mir schwätzen also do vun der sougenannter „clause sociale horizontale“, enger vun deene villen Neierungen an deem Gesetz.

Och nach eppes, wat ech hei wëll besonnesch ënnersträchen, dat ass eben d'Méiglechkeet, Produiten ze kafen oder ze favoriséieren, déi vun Institutionen hiergestallt ginn, vu Leit, déi e gewëssenen Handicap hunn. Da schwätze mer vun engem „marché réservé“, wéi et am Artikel 15 steet.

Mir hunn hei zu Lëtzebuerg eng Rei vu Strukturen, wou esou Aarbechte gemaach ginn, déi jo och dat am Marché ubidden, wat och u sech gutt ass. Natierlech muss een oppassen, datt een awer net ze vill eng gewësse Concurrence déloyale hei hierstellt. Mä eppes ass jo ganz kloer: D'Integratioun vu Mënschen, déi eng Defizienz, déi en Handicap hunn, ass mat Sécherheet dach ee vun deene schéinsten humane Schrëtt, déi ee ka maachen. An dat solle mer och an Zukunft verstärkt ënnerstëtzen.

En anere Volet ass natierlech och dee vun de Sous-traitants. Endlech gëtt deem och méi genee geregelt. Dat war jo och vum Milieu - ech schwätzen hei virun allem vun de PMEen - eng Suerg, well do awer och an der Vergaangenheet Saachen iwwert d'Bün gaange sinn, déi net ëmmer esou ganz korrekt waren, datt dat awer och elo hei méi kloer zrëckbehale gëtt.

Här President, Dir Dammen an Dir Hären, wa mer vun dem Marché-publics-Gesetz schwätzen, da si mer natierlech ganz séier bei der nationaler Economie. Da si mer och ganz séier bei de Kleng- a Mëttelbetriber. Och wann dat heiansdo e bësse wéi eng Floskel eriwuerkënt, mä et ass nun eben eng Tatsaach - et ass eng gutt Tatsaach -, datt dat awer nach ëmmer e wesentlich Réckgrad vun eiser Economie ass.

Ech wëll drun erënneren, datt mer zum Beispill Enn 2016 84.363 Leit haten, déi am Handwerk beschäftigt waren, dovun iwwregens nëmmen 12.032 Lëtzeburger. Dat just vläicht als Erënnerung un déi Leit, déi heiansdo e bësse Problemer hunn, wa Leit bei eis an der Economie beschäftigt sinn, déi net onbedéngt d'Lëtzeburger Nationalitéit hunn oder déi net onbedéngt Resident hei zu Lëtzebuerg sinn. Well

ouni si géif et hei an eise Land ganz anescht a mat Sécherheet net méi positiv ausgesinn.

Wat och e gudden neie Schrëtt ass, dat ass d'Opdeelung vun engem Marché a Lousen. Dat favoriséiert virun allem och déi Kleng- a Mëttelbetriber. An nach eng Kéier: Da kann de Kuch, wéi gesot, ënner méi opgedeelt ginn.

Eng aner zousätzlech nei Moossnam, déi och am Interêt vun eise Betriber ass, dat ass, datt eben elo just de Chiffre d'affaires, fir kënnen un engem Marché vum Livre I deelzehuelen, op maximal zweemol déi geschätzte Valeur vum Kontrakt limitéiert ass. Dat bréngt natierlech virun allem, wéi gesot, Klengbetriber d'Méiglechkeet, och u méi Soumissiounen deelzehuelen.

Sécher gëtt et och eng Rei nei Mesuren, déi den Adjudicateur natierlech favoriséieren, wou vläicht dann de Soumissionnaire net esou ganz zefridden ass. Ech denken zum Beispill drun, datt den Adjudicateur d'Méiglechkeet kritt, sech och iwwert d'Konten vun engem Betrib ze informéieren. Dat ass natierlech deelweis en zweeschneidegt Schwäert. Dat kann een och e bëssen als Amëschung an d'Betribsinterna gesinn. Mä op där anerer Säit muss een awer och verstoen, datt een als Adjudicateur muss wëssen, mat wem een e Marché och ofschléisst, well dat awer natierlech net onwesentlech ass.

Ech mengen, den ëffentleche Secteur bitt jo besonnesch eng gutt Plattform, fir innovativ virzegoen. An et ass den ëffentleche Secteur, deem och ka Marchéen ofschléisse fir Produiten - ech denken do virun allem un architektoneschen Produiten, ech denken u baulechen Moossnamen -, déi en eenzegaartege Charakter hunn. An dann ass et och wichteg, datt een do an Zukunft méi flexibel ka virgoen. An dat geschitt jo och iwwert de Wee vun deem Gesetz. Dat heescht, den ëffentleche Secteur kann hei ouni Zweifel och nei Impulser ginn.

Am digitalen Zäitalter ass et och evident, datt de Wee vum Internet natierlech ëmmer méi muss mat consideréiert ginn. Elo zum Beispill, de Moment ass dat nach fakultativ, mä à terme soll jo dann och d'Areche vun de Soumissiounen iwwert den elektronischen Wee geschéien. Och dat ass eng elementar Entwécklung. Och dat ass eng gutt Saach. Et gëtt net nëmme Pabeier gespuert, mä et kann een dat och vill méi um direkte Wee maachen an och vill méi séier maachen.

An deemselwechte Kader muss een och vum DUME schwätzen, dem „Document unique de marché européen“, eng Saach, déi och ouni Zweifel ze begrëissen ass.

Ech hat schonn am Ufank ëmmer erëm vun dem Volet Favoritismus/Korruptioun geschwat. Et kënnt een, wéi gesot, net derlaanscht, ëmmer erëm och dorobber nach eng Kéier hinzeweisen. Sécher wäert sech dëst Gesetz insgesamt favorabel fir eis Betriber auswirken, mä d'Dier fir de Favoritismus gëtt awer net onbedéngt méi kleng gemaach, well eben elo eng ganz Rei aner Moossnamen méiglech sinn, fir d'Marchéen am Virfeld ze negociéieren. An hei muss een och den Appell un déi Leit maachen, déi d'Responsabilitéit hunn, datt se, wéi gesot, net vun där privilegiéierter Situatioun géife profitéieren.

Eng Rei Marchéë kënnen jo, wéi gesot, iwwert de Wee vun der Procédure restreinte sans publication d'avis oder Procédure négociée ofgeschloss ginn. A grad an esou Fäll ass nun eben nach eng gewësse Begënschtung net auszuschléissen. Mä et ass awer gutt, datt den Artikel 20 ganz kloer detailléiert opléscht, wat fir eng Kritären dann awer mussen respektéiert ginn, a virun allem, wéi gesot, datt och confidentiell Informatiounen op kee Fall dierfen dem Soumissionnaire matgedeelt ginn.

Ech wëll dann awer och nach drop hiweisen, datt och méi eng breet Autonomie fir déi ëffentlech Institutionen hei kann entstoen, an deem Sënn, datt och gemeinsam Akeef kënnen gemaach ginn. Ech denken, datt dat och fir d'Gemengen zum Beispill interessant ka sinn, datt méi Gemenge sech kënnen zesummeschléissen an dann och gemeinsam e Marché ofschléissen, wat sech ouni Zweifel och herno wäert favorabel op de Präis auswirken.

Wat d'Exklusiv vum Betriber ubelaangt, esou muss een natierlech oppassen, datt och do net erëm ze vill subjektiv Kritären d'Ursach sinn. Mä och hei verweisen ech dann op den Artikel 29 vum Gesetz. Ëmmer erëm kënnt een awer net derlaanscht, deem Term „Subjektivitéit“ ze gebrauchen. Et ass nun eben e wesentlich Facteur. Dat beschte Gesetz léisst natierlech awer ëmmer gewëssen Interpretatiounen zou. Och do kann een eben elo hoffen, datt déi nei Parametere - d'Qualitéit, d'Umwelt- an d'Sozialkritären, déi ouni Zweifel hei gutt sinn an déi mir och ënnerstëtzen - awer net kënnen herno vun eenzelne Leit mëssbraucht ginn.

D'Erofsetze vun den Delaien, fir Soumissiounen eranzerechen: Jo, och dat ass erëm eppes, wat

vun där enger Säit positiv gesi gëtt a vun där anerer Säit negativ. Ech weess, datt besonnesch am Milieu vun de Kleng- a Mëttelbetriber dat méi mat Reserve gesi ginn ass, wat een och verstoe muss:

Et soll ee sech emol an d'Haut versetze vun engem klengen Betrib. Ech nennen elo den Usträicher, ech nennen den Installateur, deem dräi, véier Leit beschäftegt an deem elo nach méi ënner Drock gesat gëtt, fir ebe säi Cahier des charges eranzerechen. An dann ass dat natierlech oft mat zousätzlechem administrativen Drock verbonden, wat sech net onbedéngt ka positiv auswirken, wou et och gegebenenfalls kann derzou féieren, datt, wéi gesot, vläicht Cahiers des charges, Bordereauen erakommen, déi net ganz gutt ausgefëllt sinn. Mä, wéi gesot, de klengen Patron muss kucken, datt e sech där Situatioun eben elo adaptéiert. Awer ech verstinn, datt hei déi Saach mat zwee verschiddenen Ae muss gesi ginn.

Ech wëll och un den Avis vun der Chambre des Métiers hei erënneren, déi sech natierlech géint d'Erofsetze vun dem Delai do ausgeschwat huet.

Dann awer eng Remarque zum Artikel 49. Do muss ech éierlech soen: Perséinlech sinn ech do net esou ganz zefridden. Ech hat och do eng Propos an der Kommissioun gemaach. Déi ass net zrëckbehale ginn. Bon, dat ass dann eben esou am Liewen. An do geet et ëm...

(Interruption)

Jo, et muss een dermat eens ginn.

(Interruption)

Jo, wat heescht hei Direktiv? Och eng Direktiv kann een nach upassen, wann...

(Interruption)

Neen, neen, dat ass keng Ursach, fir dat net hätte kënnen zrëckzebehalen!

Bon, et geet ëm d'Gemengen,...

(Interruptions)

...wou jo zrëckbehale ginn ass, datt...

(Interruption)

Neen, et geet net eleng ëm d'Gemeng Beetebuerg, et gëtt der nach 102 oder 101 am Land, an et geet ëm d'Gemengesyndikater.

Den Term „Gemengesyndikat“ ass jo am Gesetz net zrëckbehale ginn. Do schwätze mer vun „entités assimilées“. Wa mer also elo an der Situatioun sinn, datt eben eng Gemeng eng Ausschreiwung mécht an dann e lokalen Ubidder eng Offer virléet, déi dann net méi héich ass am Präis wéi 5% vun deem Bëllegsten (veuillez lire: déi dann net méi wéi 5% méi héich ass am Präis wéi déi vun deem Bëllegsten), da kann déi jo dann zrëckbehale ginn.

Elo gesi mer dann d'Situatioun oder den Zee-nario vum Gemengesyndikat an da steet am Gesetz just, datt am Fong geholl dann och nëmmen därer deem zrëckbehale ginn aus enger Gemeng, wou och, wéi gesot, den Ubidder net méi deier ass wéi 5% méi. Wéi verhält et sech dann an der Situatioun vun engem Gemengesyndikat? Do hu mer, loosse mer soen, fënnf, sechs Gemengen, mir hunn awer da vläicht zwee Ubidder. Oder wéi een huele mer, aus wéi enger Gemeng? Dat geet aus dem Gesetz elo net hei ervir.

Duerfir hätt ech léiwer gehat, mir hätte geschriwwen, oder et wier also besser, wa mer zrëckbehalen hätten: «résidant dans la ou les communes». Dee Moment wier dat och kloer gewiescht am Fall vun de Gemengesyndikater. Menger bescheidener Interpretatioun vum Gesetz no ass dat elo net esou kloer. Ech hoffen awer, datt dat an der Praxis dann net wäert ze vill zu Problemer féieren.

Mä nach eng Kéier, et soll mer elo emol ee soen: Wann e Gemengesyndikat d'Méiglechkeet kritt, vun där Klausel, där 5%-Klausel Gebrauch ze maachen, wéi eng Gemeng, wéi ee Fournisseur gëtt dann zrëckbehalen? Mä vläicht kann de Minister mer dovun dann herno nach eppes méi soen.

Dann zum Schluss awer och nach e Wuert iwwert d'Motiounen, déi jo och vun der DP matgedroe gi sinn, well se jo och vun hir ënnerschriwwen gi sinn. Ech mengen, mir haten déi Diskussioun iwwert d'Konfliktmineralien. Dat ass och keng nei Diskussioun. Och déi hu mer hei scho gefouert, wéi mer iwwert d'Entwécklungspolitik, d'Kooperationspolitik vun der Regierung geschwat haten. Mir wëssen, datt dat natierlech Mineralie sinn, déi a ville Produite mat verschafft ginn, déi mir allegueren hei dagdeeglech gebrauchen, sief dat Smartphonen, Autoen oder PCen. An duerfir

ass et och wichteg, datt mer eis doriwwer Gedanke maachen.

Mir wësse jo och, wat fir negativ Konsequenze bei der Gewinnung vun deene Mineralien entste kënnen. Ech soen d'Stéchwuert Kongo. Zum Beispill wësse mer, datt do gréisser Konflikter ausgebrach sinn, ënner anerem duerch déi dote Problematik. Duerfir fanne mer et och gutt, datt dat iwwert de Wee vun där Motioun hei nach eng Kéier thematiséiert gëtt. An och mir als Demokratesch Partei ënnerstëtze ganz kloer, fir dat op deem Gebitt dann ebe méi nach ze thematiséieren.

Här President, Dir Dammen an Dir Hären, dëst Gesetz ass ouni Zweifel ganz komplex, mat enger ganzer Rei vun Ausnamen, op déi een natierlech elo net hei am Detail kann agoen, well soss géife mer dee ganze Mëtten nach hei doriwwer schwätzen. Ech wëll awer och drop hiweisen, datt zum Beispill dee ganze Sécherheetsberäich net hei drënnerfällt. Och dat ass eppes ganz Wesentlech. Ech denken un den Equipement fir d'Militär an esou weider. Et ass evident, datt do net kënnen onbedéngt grouss ëffentlech Ausschreiwunge gemaach ginn.

Mir mengen allerdéngs, datt dat Gesetz hei e gudden Équiliber duerstellt zwëschen engem Minimum un administrativen Hürden an och der Verhënnerung, wéi gesot, vun Abusen. Et misst och méi Sécherheet fir eis Betriber bréngen. Duerfir kënnen mir eis och ganz kloer hantert deen Text hei stellen.

Natierlech geet et net nëmmen duer, e gudd Gesetzestext ze hunn. Mir brauchen och an Zukunft vläicht verstärkt Kontrollen. Dat soll eent vu menge leschte Wieder sinn. Och do kréie mer aus dem Milieu ëmmer erëm gesot, datt jo awer e sougenannten Dumping social existéiert, datt eng Rei vu Betriber, déi net akkreditéiert sinn oder déi, wéi gesot, net hire Sëtz hei zu Lëtzebuerg hunn, awer hei ënner gewëssene Forme schaffen, déi net onbedéngt eiser Gesetzgebung entsprechen. Och do vläicht den Oprüff - dat ass elo net un deen heite Minister gericht, mä et ass éischter un dee Minister gericht, deen zoustänneg ass fir d'ITM -, datt och an Zukunft do méi verstärkt Kontrolle wäerte gemaach ginn.

An dann nach eng Kéier, wéi gesot: Well et eben esou e ganz komplex Gesetz ass, ass et wesentlech, ass et wichteg, datt, soubal et a Kraaft ass, eng geziilten Informationscampagne gemaach gëtt, fir datt virun allem déi Kleng- a Mëttelbetriber dermat familiariséiert ginn, well et si si awer déi Haaptakteuren, och hei. Et muss een hinnen de Wee souwäit wéi méiglech weisen, wou et higeet, well et kann ee vu kengem verlangen - ech denke virun allem un déi kleng Betriber -, datt en esou Texter direkt aus dem Effeff kennt. An ech mengen och do, datt de Ministère sech däers bewosst ass an dann och an noer Zukunft déi Aufgab wäert iwwerhuelen.

An deem Sënn, wéi gesot, bréngen ech selbstverständlech d'Zoustëmmung vun der Demokratescher Partei. An ech soen der Madamm Lorsché awer och Merci fir hire Rapport.

► **Plusieurs voix.** - Aah!

► **Mme Viviane Loschetter** (déi gréng).- Dee schréfflechen an dee mëndlechen. Déi zwee.

► **M. Gusty Graas** (DP).- Merci.

(Brouhaha)

► **M. Mars Di Bartolomeo**, *Président*.- Merci och. Ech hu keng Wuertmeldung, Här Kartheiser, vun Ärer Säit. Da wär et elo um Här David Wagner.

► **Une voix.** - Wou ass hien dann?

► **Une autre voix.** - En ass eraus virun d'Dier.

► **Une troisième voix.** - E wollt eng fëmmen.

(Brouhaha)

► **Plusieurs voix.** - Do ass en! Do ass e jo!

► **M. David Wagner** (déi Lénk).- Merci, Här President. Jo, haut sinn ech e puermol a Verspéidung. Entschëllegt!

Här President, bon, et ass schonn e puermol hei gesot ginn: Deen neien europäesche Kader fir ëffentlech Ausschreiwungen, deen am Februar 2014 vun der EU ugeholl gouf, dee bréngt wesentlech Verbesserunge mat sech an enthält och vill Méiglechkeeten, fir eng sozial an ekologesch méi nohalteg Politik ze bedriewen.

Net méi eleng deen niddregste Präis soll ausschlaggebend sinn, fir datt eng Entreprise en ëffentlechen Optrag erhält, mä och d'Considé-

rationen iwwert d'Qualitéit vun der Aarbecht, déi sozial Responsabilitéit an den ekologeschen Impakt solle bei der Entscheedung matafléissen.

Hei zu Lëtzebuerg maachen déi ëffentlech Investitiounen all Joer 3% bis 4% vum PIB aus. Dat heescht, et fléisse Milliarden Euro iwwert dee Wee an d'Wirtschaft. D'Hiewelwierkung, déi de Stat domat op d'Wirtschaft an d'Entwécklung vun der Gesellschaft huet, ass deementsprechend enorm. A grad an engem liberaliséierten an dereguléierte Wirtschaftssystem, wou d'Politik sech jo gréisstendeels selwer entmuecht huet, ass et ëmmerhi besser wéi näischt, mä net genügend, déi puer Instrumenter och ze notzen, déi hir nach zur Verfügung stinn.

Bei deenen zwou Direktiven hei gëtt den EU-Memberstaten eng relativ grouss Fräiheet gelooss, fir déi Bestëmmungen ze gestalten. Jo, d'EU-Länner gi vun dem europäesche Gesetzgeber direkt opgefuerdert an encouragéiert, och méi wäit ze goe wéi dat, wat d'Direktive vorschreiwen, an all d'Méiglechkeete wouzerhuelen, fir eng nohalteg a sozial Politik aktiv ze promouvéieren. An d'Salariatskummer hat jo och schonn 2015 eng Rei Propose gemaach, déi weisen, wat alles méiglech gewiescht wier.

Aus dëser Siicht ass et natierlech och e bësse bedauerlech, datt mat dësem Projet de loi pou moins awer a minima dat ëmgesat gouf, wat vun europäescher Säit virgeschriwwen gouf. Et war och en Usaz do vun der Regierung, zum Beispill wat d'Responsabilitéit vun de Sous-traitanten ugeet, mä do hu wahrscheinlech och gewësse Secteure vun der Wirtschaft e gewëssenen Drock spille gelooss.

Et ass nach net evident anzuschätzen, inwiefern dat elo harmlos wäert sinn oder net, inwiefern do eng Gefor besteet, datt et méi oder manner sozial oder méi oder manner ekologesch wäert kënnen ëmgestalt ginn.

Här President, amplaz nach weider op déi vläicht verpasste Chance bei dësem Projet de loi anzegoen, géif ech nach gär méi strukturell Problemer uschwätzen, well déi zwou Direktiven hätt jo spéitstens am Abrëll 2016 missen ëmgesat ginn. Dëse Projet de loi gouf awer erëischt am Mee 2016 deposéiert. A mëttlerweile si mer Februar 2018, also véier Joer no deems déi Direktiven zu Bréissel ugeholl goufen. Dat ass keen Eenzelfall hei zu Lëtzebuerg. Mir sinn iwwregens och dat eenzegt EU-Land, dat se nach net transposéiert huet.

Ben, heiansdo ass et vläicht och net ëmmer schlecht, wann eng Direktiv net direkt ëmgesat gëtt, deemno wéi vläicht och guer net ëmgesat gëtt, well et ass och net ëmmer alles roseg, wat vu Bréissel kënnt. Mä d'Konsequenz ass dann awer och, datt d'Aarbechten an der Kommission net evident sinn. A wahrscheinlech si se och net evident fir d'Beamte selwer an de Ministären, well se extrem technesch sinn, zemools bei deem Projet de loi hei extrem juristeschen sinn, a si eng Onmass vu Pabeiere musse produzéieren, déi jo och an enger relativ schneller Zäit mussen analyséiert ginn, mat all deem Fachwëssen, dat een och net onbedéngt an där kuerzer Zäit huet.

Dat bréngt och da mat sech, datt oft aus Zäitdrock eng Minimalëmsetzung gewielt gëtt an datt esou den europäesche Minimalkonsens lues a lues zum Standard vun der Lëtzebuerger Gesetzgebung gëtt.

Ech weess net genau, wou do de Wuerm dran ass. Vlächte hu mer och an den Administratiounen net genuch Man- oder Womanpower, mä et misste sech vläicht emol seriö Gedanke gemaach ginn. Ech wëll kengem do eppes virwerfen, mä ech mengen, datt et heiansdo awer wierklech ustrengend ass - et huet vlächte mat der Gréisst vum Land ze dinn, mat eiser kritescher Mass ze dinn -, fir wierklech komplizéiert Saache kënnen ëmzesetzen a kierzter Zäit.

► **M. Mars Di Bartolomeo**, *Président*.- Här Wagner, wann Der erlaabt, den Här Minister wollt eng Präzisioun dozou ginn.

► **M. David Wagner** (déi Lénk).- Jo. Okay. Pardon, ech hat lech net gesinn.

► **M. François Bausch**, *Ministre du Développement durable et des Infrastructures*.- Den Här Wagner schwätzt hei vu verpasste Chancen - e geet zwar op keen Inhalt an, dat brauch en natierlech net -, vu verpasste Chancen a vu laangen Zäiten. Also Här Wagner, wat mengt Dir, wat mer déi lescht véier Joer gemaach hunn, wéi mer dat Ganzt hei gekuckt hunn? Mengt Der net, mir hätten déi Zäit genotzt, fir ze konsultéieren an ze kucken, mat allen Akteuren ze schwätzen an esou weider an esou virun? Oder wat mengt Der, wat mer déi véier Joer gemaach hätten? Mengt Der, mir hätten den Dossier mat an d'Bett geholl a mam Kapp drop geschlof?!

► **M. David Wagner** (déi Lénk).- Oh, ech hoffen net, well dat ass relativ onkamoud. Nee, nee. Ech maachen lech jo och net... Ech hunn lech jo och elo net frontal attackéiert oder ech hunn och net gesot, datt Der wierklech...

(*Interruption par M. François Bausch*)

Jo, eng verpasste Chance, well mer strukturell Problemer wahrscheinlech hei zu Lëtzebuerg hunn, och fir kënnen relativ schnell op esou Saachen anzegoen, déi komplex sinn, mat deene mer konfrontéiert sinn. A vlächte kéint ee sech doriwwer Gedanke maachen. Dat huet näischt direkt mat enger Regierung ze dinn. Domadder ass all Regierung wahrscheinlech och konfrontéiert. Et ass u sech dat, wat ech domadder wollt soen.

Duerno denken ech och un d'Aarbecht vun den Deputéierte selwer. Also an der Kommission ass ganz propper geschafft ginn, dat ass net d'Fro. Mä et gëtt een...

(*Interruption*)

Nee. Nee, en plus, nee, dat... Also de Géigen-deel. Ech war jo och dobäi. Nee, dat ass net d'Fro. Mä et gëtt een... Mä et hat näischt onbedéngt mat mir ze dinn,...

► **Une voix.** - Nee.

► **M. David Wagner** (déi Lénk).- ...mä et gëtt ee relativ schnell mat enger Onmass vu Saache konfrontéiert heiansdo, zemools wann et ëm d'Ëmsetzung vun Direktive geet. An et ass recht komplizéiert, fir recht schnell den Duerchbléck ze hunn an ëmmer wierklech kënnen ze wëssen, wat richtig ass oder net a wat ee kéint besser maachen. Dat ass dat, wat ech wollt grosso modo soen.

Wou war ech dann elo?

► **Une voix.** - Dat ass eng gutt Fro.

► **M. David Wagner** (déi Lénk).- Jo.

(*Hilarité*)

► **Une autre voix.** - Säit 6.

► **M. David Wagner** (déi Lénk).- Voilà. D'Säit 4.

► **M. André Bauler** (DP).- An der Chamber.

► **M. David Wagner** (déi Lénk).- Ech wollt awer och nach eppes soen iwwert déi allgemeng Kohärenz. Mir hate jo och elo nach viru viru der Chamber e Piquet vun ONGen, wat de fairen Handel ugeet. Bon, ech wollt awer och e klengt Wuert iwwert déi allgemeng Kohärenz verléieren, wou och elo net direkt dëse Ministère verantwortlech ass, mä et ass eng Problematik vum Commerce international a vun de sougenannte Fräihandelsaccorden, notament mat den Entwécklungslänner. Produkter aus dem gerechten Handel si jo gutt, mä si soe jo och aus, datt et en ongerechten Handel gëtt. An deen ass bei Wäitem majoritär, fir net ze soen d'Regel! An of ass et esou, datt dann eben dee fairen Handel als Feigenblatt dosteet. An dat spillt sech jo och op EU-Niveau of.

Ech ginn elo net weider am Detail op dës Fro an, mir hunn dat schonn oft gemaach an et ass jo och net d'Plaz hei. Mä d'État vun der EU an d'EU selwer solle sech net ëmmer bretzen, am internationalen Handel wiere se besser, zemools net, si wiere besser wéi d'USA, well dat si se och net.

Mir wäerten awer trotzdem déi zwou Motiounen och ënnerstëtzen, déi iwwert de gerechten Handel an déi iwwert d'Konfliktmineralien. Mir hunn déi Froen och oft thematiséiert hei zu Lëtzebuerg. Déi zwou Motiounen, déi ënnerstëtze mer. Et ass zwar just eng, déi eis Ennerschrëft dréit. Dat hat domadder ze dinn, datt ech hei e bëssen ze spéit eragedrëpst komm sinn, fir déi aner ze ënnerschreiwen, mä mir ënnerstëtze se trotzdem.

A mir hoffen, datt elo, vu datt déi Gesetzgebung elo haut transposéiert gëtt a wahrscheinlech vu jidderengem ënnerstëtzt gëtt, och duerno déi ëffentlech Administratiounen, bei deenen de Ball wäert leien, och kënnen déi Saach ëmsetzen, datt mer weinstens iwwerall an de Gemengen a beim Stat, quitte datt d'Gemengen natierlech eng gewëssen Autonomie hunn, dat kënnen ëmsetzen.

Ech soen lech deementspriedend Merci a mir wäerten dat Gesetz matstëmmen.

► **M. Mars Di Bartolomeo**, *Président*.- Merci och. An d'Wuert huet elo den Nohaltegekeetsminister, den Här François Bausch.

Prise de position du Gouvernement

► **M. François Bausch**, *Ministre du Développement durable et des Infrastructures*.- Här President, Dir Dammen an Dir Hären, ech wollt fir d'Ëischt der Madamm Rapporteur Merci soe fir hire ganz gudden Rapport, dee se gemaach huet vun engem komplexen Dossier, a selbstverständlech och allen Deputéierte Merci soe fir hir Bäitrag, an der Chamber dann donc och schonn allgemeng Merci soe fir déi breet Zoustëmmung, wann ech dat richtig verstanen

hunn. D'ADR hat näischt ze soen zu deem Gesetz hei. Ech hoffen alt, datt si och fir 60 Stëmme matstëmmen an datt mer dann eng Unanimitéit hei am Haus kréien duerfir.

Ech wollt vlächte e puer Remarken...

(*Interruption par M. Fernand Kartheiser*)

Ech weess net, Här Kartheiser, Dir hat...

► **M. Fernand Kartheiser** (ADR).- Schwätzt virun, Här Minister! Wann ech lech eppes ze soen hunn, maachen ech dat.

► **M. François Bausch**, *Ministre du Développement durable et des Infrastructures*.- Neen, neen, ech wollt just froen... Ech sinn ëmmer frou, wann ech héieren, datt d'Chamber unanime stëmmt. Duerfir war ech net sécher, ob Dir géift matstëmmen oder net.

► **M. Mars Di Bartolomeo**, *Président*.- Provozéiert net, Här Minister!

► **M. François Bausch**, *Ministre du Développement durable et des Infrastructures*.- Dat maachen ech dach ni, Här President.

(*Hilarité et brouhaha*)

Ech freeë mech dann, wéi gesot, iwwert déi breet Zoustëmmung, déi mer hei kréie fir dat Gesetz, well et ass e wichtegt Gesetz. Ech mengen, et ass scho méi wéi eng Kéier hei ënnerstrach ginn.

Mir hunn effektiv laang dru geschafft, aus e puer Grënn: éischters, well et eng ganz komplex Matière ass. Zweetens awer och, well dat Gesetz jo net en neit war, wat mer einfach konnt ofschreiwen oder ergänzend konnt interpretéieren zu deem, wat d'europäesch Direktiv virginn huet, mä mir hu fir d'Ëischt missen eng al Gesetzgebung quasi komplett ersetzen duerch eng nei, déi hei kënnt duerch déi nei Direktiv.

Dat ass natierlech elo net 100%eg nei, mä et sinn awer vill Ännerungen hei erakomm, a virun allem déi, vun deenen déi eenzel Deputéiert och hei geschwat hunn, déi ganz wichteg sinn, déi et an Zukunft ebe sollen erlaben, bei den ëffentlechen Ausschreiwungen net méi esou op de Präis fixéiert ze sinn, mä éischter op d'Froe vun Innovatioun, Qualitéit, Nohaltegekeet, soziale Facteuren. Also alles dat, wat eis jo awer alleguerter wichteg ass oder hoffentlech wichteg ass, wann et drëms geet, ëffentlech Vergaben ze maachen, ëffentlech Opdrag ze verginn.

Deementspriedend ass elo duerch deen Text, dee mer hei virleien hunn, d'Palett vun de Méiglechkeeten, déi en Adjudicateur public huet an Zukunft, méi kloer an och méi grouss ginn. Et sinn och an der Vergaangenheet scho Méiglechkeete ginn, fir Nohaltegekeetskriterien zum Beispill anzubauen. Mä duerch dat heite Gesetz gëtt et nach méi präziséiert a gëtt et effektiv nach méi einfach méiglech gemaach. An et sinn och nei Elementer drakomm wéi zum Beispill d'Innovatioun, datt een och dat als Kriterium kann notzen, wat wierklech wichteg ass bei enger ëffentlecher Ausschreiwung.

Natierlech, déi gesetzlech Basis ass ëmmer nëmmen esou gutt, wéi se herno och vun den Adjudicateuren genotzt gëtt. An natierlech gëtt et och do Ennerscheeder. Natierlech ass eng kleng Gemeng, déi keng Verwaltung huet, déi kee Service d'architecte huet an esou weider, vill méi schlecht dru, wa se dat heite wëllt voll ausschöpfen am Geescht, esou wéi d'Direktiv geduecht ass, wéi elo eng grouss Gemeng wéi Esch oder d'Stad Lëtzebuerg, déi e grouse Verwaltungssystem hunn, e juristesche Service hunn, deen hei kann zur Säit stoen, fir esou e Cahier des charges zum Beispill opzestellen.

A well dat och vu bal allen Deputéierte gefrot ginn ass a beschriwwen ginn ass, vëlleeg zu Recht, wëll ech och vlächte oplëschten, wat mer alles maachen, fir ze hëllefen, datt all d'Adjudicateur-publicken dat Gesetz méiglechst gutt a méiglechst maximal ausschöpfen. Dat Eischt ass déi sougenannten Internetsäit, wou den Här Schank dovun geschwat huet.

Et ass esou: Mir hu mam Ëmweltministère zesammen eng Initiativ geholl, fir allegueren d'Akteuren vun der Société civile, d'Gemengen, de Syvicol zesummenzerufen, an et ass vill diskutéiert ginn iwwert dat Gesetz, wat dann an der Ausaarbechtung war, a wat ee kéint maachen, fir ënnerstëtzend ze wirken. An du koud méi Iddi vun deem Internetsite. An deen Internetsite, dee soll am Fond zwou Saachen maachen: Dat eent ass, esou e bësse Best Practices ze beschreiwen. An da soll en awer och esou Textbausteng liwweren, wéi een e Cahier des charges kéint opstellen.

Mir kënnen jo net präzis Saachen do drasetzen, mä et ass einfach, et kann ee just Beispiller ginn, wéi ee sech soll uleeën, jee nodeem wat ee wëllt maachen. Dat ass an der Aarbecht de Moment a bis de Summer ass dat och fäerdeg. Dat leeft elo parallel zu de Règlement-grand-ducallen, déi jo och nach net am Detail all fäer-

deg sinn. Ech mengen, d'Règlement-grand-du-calle si jo d'Exekutiounsbestëmmunge vun deem Gesetz hei. Mä parallel soll dat alles fäerdeggestallt ginn. A bis de Summer soll och deen Internetsite stoen, wou dann am Fong d'Adjudicateur-publike sech kënnen inspiréieren.

Ech wëll awer och direkt soen: Deen Internet-site, dee betrëfft nëmme Marchée vu Fournituren. Dat heescht zum Beispill: Wat fir eng Botzmëttelen - wann ech Botzmëttelen wëll no ekologesche Kritären drasetzen - oder wat fir e Büromaterial, Aarbechtskleedung? Also alles, wat geliiwert gëtt, wat Fournituré sinn. An en adresséiert sech och virun allem, fir net ze soen ausschliisslech un d'Adjudicateur-publike selwer, fir datt se sech do kënnen deementsprechend informéieren.

Mä et gëtt jo net nëmmen den Internetsite. Et gëtt doriwwer eraus och eng Rei Saachen, déi et haut scho gëtt, déi mer och wäerten à jour setze respektiv nach ausbauen. Dat eent ass den Internetportail vun de Marché-publicken. Do kennt eng Mise au point, wou déi nei Legislation natierlech dropstoe kennt, mä awer och erklärt gëtt, wat wirklech nei dorunner ass, wéi een dat kann asetzen.

Da gëtt et och d'Sekretariat vun der Commission des soumissions. Der Commission des soumissions hire Rôle gëtt jo och opgewäert duerch dat Gesetz hei. An et kann ee sech natierlech och beim Sekretariat mellen a sech do informéieren, wann een e Cahier des charges opstellt, als Gemeng zum Beispill, ob een dat kann esou oder esou maachen, ob dat richteg ass.

Dann ass de CRTI-B amgaangen, e Guide fir d'Notzung vun deem Gesetz hei haaptsächlech am Bausecteur, also Critères de sélection fir de Bausecteur, auszeschaffen. Och dat ass e wichtige Guide herno, dee ka benotzt ginn, wann een e Cahier des charges opstellt.

An ech mengen, et wär effektiv net schlecht, wa mer och géifen op de Wee goen, wann d'Gesetz elo gestëmmt a publizéiert ass, datt mer mat de Gemengen zesumme vläicht zwou, dräi Informationsversammlunge géife maache fir d'Gemengen, wou vläicht och meng Beamten zesumme mat vläicht aneren Akteuren dat kéinte kucken. Mir musse vläicht eng Kéier driwwer diskutéieren, wéi mer dat kéinten opbauen, datt mer esou wirklech eng Aart Formation maache fir d'Gemengen, wéi een heimadder kann ëmgoen. Also dat adresséiert sech hei och haaptsächlech u kleng Gemengen, géif ech da soen, déi eben net déi Moyenen hunn, wou ech virdru beschriwwen hunn.

Wat kann ee sech hei elo dovun erwaarden? Wat soll sech ännere vum Gesetz? Ech mengen awer, datt ee sech vill kann erwaarden. Well net nëmmen ass et jo esou, datt mer en neit Gesetz heimadder stëmmen, wou mer nei Méiglechkeete kréien oder méi kloer Méiglechkeete kréien, fir zum Beispill nohalteg a sozial Kritären ze schafen, mä mir ginn ons jo och e ganzen zousätzlechen Instrumentarium ronderëm, fir ze mobiliséieren, datt och d'Adjudicateur-publicken an déi heite Richtung ginn. Well dat hei ass jo extrem wichtig.

De Stat ass effektiv e groussen Auftraggeber an dréit vill dozou bäi, datt eis Économie de Moment dréit. Wann ech eleng an der Baubranche kucken, wivill Projekte mer de Moment hunn, dat ass enorm. An donc huet de Stat och hei eng Virreideroll ze spillen, fir datt sozial an ekologesch Kritären an der Gesellschaft op engem héije qualitativen Niveau si respektiv och respektéiert ginn.

Also de Projet de loi ass net, wéi gesot ginn ass, minimalistesch ëmgesat ginn. Mir hunn en esou ëmgesat, mat alle Méiglechkeeten dran ausgeschëpft, wéi d'Direktiv eis et erlaabt. Ech mengen, et muss een ëmmer drun erënneren: Hei ass den Hannergrond eng europäesch Direktiv, do ass een awer am Spillraum agëengt. Ech wëll awer och derbäisoen, datt dat heiten awer eng Direktiv ass... Et gëtt ëmmer vill mam Fanger op Bréissel gewisen, op d'Kommissioun, wéi wann do des Teufels Werk géif dauernd ausgeschafft ginn. Dat ass net wouer. Et komme vill Direktive vu Bréissel, déi sinn effektiv positiv an déi bréngen eis oft méi séier weider a Sozialfroen an ekologesche Froen, wéi wa mer d'Nationalstaten eleng géife gewärde loosson.

Well ech soen lech, wann dat, wat elo hei dra-steet, an deenen eenzelnen EU-Länner, mat deenen ënnerschiddleche Kulturen, déi do sinn, misst ausgeschafft ginn, da kéim net dat heite Resultat dobäi eraus! Do sinn ech awer fest dovun iwwerzeegt. An duerfir ass dat hei en Text, dee scho vun der Basis hier gutt ass. A mir hunn och versicht, wéi gesot, de Maximum draus ze maachen. An duerfir erwaarden ech mir och, datt mer duerch dat Gesetz hei d'ekologesch an d'sozial Standarde besser maachen zu Lëtzebuerg respektiv datt et och hëlleft, a

verschiddene Branchen de Sozialdumping ze bekämpfen, och wann ech awer ëmmer erëm wëll betounen, datt dat Gesetz hei net um Terrain kann d'Aarbecht maachen.

Dat war jo d'Diskussioun, déi mer ee Moment an der Kommissioun haten, och well se deelweis aus dem Secteur komm ass, wou gesot ginn ass: „Dir musst am Text nach méi Barrieren abauen géint de Sozialdumping zum Beispill.“ De Sozialdumping musse mer bekämpfen och iwwer eben aner Méiglechkeeten, déi mer hunn. An dat sinn och déi richteg Méiglechkeeten, nämlech Kontrollen um Terrain iwwert d'Inspection du travail. Dat heescht, mir hu jo och Aarbechtsgesetz, déi matspillen, d'Detachementsgesetz ass elo eréischt gestëmmt gi rezenterweis. Also alles dat si wichtig Elementer, déi heimadder zesumme selbstverständlech spillen. Mä ech mengen, et muss een alles op där Plaz kucken ze regelen an ze kontrolléieren, wou et Sënn mécht.

Ech mengen, datt mer hei an deem Sënn e gudden Text gemaach hunn. Mir wäerten et awer och ganz sécher bei esou engem wichtege a komplizéierten Text wéi deem hei maache wéi ëmmer: Ech géif soen, no engem, zwee Joer maache mer eng Auswärtung dovunner. A ganz sécher wäerten iergendwann och eng Kéier hei Nobesserunge gemaach ginn. Dat ass och normal. Dat ass logesch, wann ee weess, wat fir eng Envergure hei hannendrun ass. An duerfir, wéi gesot, géif ech soen, no engem, zwee Joer muss een de Bilan maachen a kucken, wéi een den Text vläicht dann nach op verschiddene Punkten, wou Schwaachstelle sech ausgestallt hunn, verbessert.

Nach eng Kéier Merci, Här President, fir déi breet Zoustëmmung.

► **M. Mars Di Bartolomeo, Président.**- Merci och. A mir kënnen dann direkt zur Ofstëmmung iwwert de Projet de loi 6982 iwwergoen.

Vote sur l'ensemble du projet de loi 6982 et dispense du second vote constitutionnel

An d'Ofstëmmung fänkt un. Fir d'Éischt déi perséinlech Stëmmen. Dann d'Procurationen. An d'Ofstëmmung ass elo eriwuer.

A mir hunn d'Unanimitéit vun deenen 59 Deputéierten, déi um Vott deelgeholl hunn.

Ont voté oui: Mmes Diane Aehm, Sylvie Andrich-Duval, Nancy Arendt, MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Léon Gloden, Jean-Marie Halsdorf, Mmes Martine Hansen, Françoise Hetto-Gaasch (par Mme Nancy Arendt), MM. Aly Kaes, Marc Lies, Mme Martine Mergen, M. Paul-Henri Meyers, Mme Octavie Modert, MM. Laurent Mosar, Marcel Oberweis (par Mme Martine Mergen), Gilles Roth, Marco Schank, Marc Spautz, Serge Wilmes, Claude Wiseler, Michel Wolter et Laurent Zeimet;

MM. Marc Angel (par Mme Cécile Hemmen), Frank Arndt, Alex Bodry, Mmes Taina Bofferdig, Tess Burton, M. Yves Cruchten, Mme Claudia Dall'Agnol, MM. Mars Di Bartolomeo, Georges Engel (par Mme Claudia Dall'Agnol), Franz Fayot, Claude Haagen, Mme Cécile Hemmen et M. Roger Negri;

MM. André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, MM. Eugène Berger, Frank Colabianchi, Lex Delles, Mme Joëlle Elvinger, MM. Gusty Graas, Max Hahn, Alexander Krieps, Claude Lamberty, Edy Mertens et Mme Lydie Polfer;

MM. Claude Adam, Gérard Anzia, Henri Kox, Mmes Josée Lorsché, Viviane Loschetter et M. Roberto Traversini;

MM. Gast Gibéryen (par M. Fernand Kartheiser) et Fernand Kartheiser;

MM. Marc Baum et David Wagner.

Da froen ech d'Chamber nach, ob se d'accord ass, fir d'Dispens ze froen.

(Assentiment)

Merci. Dann ass dat esou decidéiert.

Motions

An da si mer mat deenen zwou Motioune saiséiert. Kann ech dovun ausgoen, dass se genügend diskutéiert sinn?

(Assentiment)

Kënne mer dann, vu dass se aus engem Konsens eraus entstane sinn, mat Handophiewen ofstëmmen?

(Assentiment)

Fir d'Éischt déi éischt Motioun.

Vote sur la motion 1

Wien derfir ass, gëtt wann ech gelift en Handzeechen!

Wien ass dergéint?

Wien enthält sech?

Mir hunn Unanimitéit.

Dann d'Motioun Nummer 2.

Vote sur la motion 2

Wien derfir ass, gëtt och hei wann ech gelift en Handzeechen!

Wien ass dergéint?

Ginn et Enthaltungen?

Och hei hu mer Unanimitéit. Also sinn déi zwou Motiounen ugeholl.

Voilà. Wann ech gelift. A mir géifen zum nächste Punkt iwwergoen. Dat ass de Projet de loi 7111 betreffend déi fix Radaren oder vill méi hir Konsequenzen.

(Brouhaha et interruption)

Duerno? Oh, oh! Jo, déi Blieder sinn esou dënn, dass ech der zwee matenee geholl hunn. Ech entschëllege mech beim Här Rapporteur. Elo kennt de Projet de loi 7101, d'Ofännerung vun der Verkéiersreglementatioun. An den Här Henri Kox, de Rapporteur, huet d'Wuert.

3. 7101 - Projet de loi modifiant la loi modifiée du 14 février 1955 concernant la réglementation de la circulation sur toutes les voies publiques

Rapport de la Commission du Développement durable

► **M. Henri Kox (déi gréng), rapporteur.**- Jo, Merci, Här President. Och dëst Gesetz ass zumindest ganz an der Aktualitéit, well et geet drëms, eis Strofen ze adaptéieren, insbesondere dann, wa Schmu gedriwwen gëtt.

Ëm wat geet et ganz genau hei?

Et geet drëms, eng Direktiv vun 2007 nach eng Kéier nozebesseren an d'Gesetz dozou unzupassen. Dat ass d'Gesetz vum 14. Februar 1955 concernant la réglementation de la circulation sur toutes les voies publiques.

Ëm wat geet et bei deem Gesetz?

Ma do geet et och ëm déi sougenannten Homologatioun vu Motoren, vun Autosmotoren. An, fir net den Numm ze soe vun engem bestëmmten Automotor, deen och hei a Lëtzebuerg homologéiert gëtt an och vun eise Service zu Sandweiler homologéiert gouf an, wéi Der jo alleguerter wësst, bei deem ganz décke Schmu gedriwwen ginn ass.

Eist Gesetz selwer, well d'Direktiv dat virgesäit, soll natierlech Sanktiounen virgesinn. An déi Sanktiounen waren a Prozeduren iwwert déi lescht Joren awer duerch e Règlement grand-ducal ewechgefall, net méi richteg adaptéiert ginn an d'Gesetz.

Gläichzäitig ginn nach aner Upassunge gemaach, also am Ganzen dräi an deem Gesetz. Dat Éischt ass d'Sanktiounen. Dat ass ganz wichtig, Sanktiounen, wann ebe Schmu gedriwwen gëtt bei dem Unerkennung vun engem Motor, vun enger Technik. De Constructeur gëtt dann zur Verantwortung gezunn.

Dat Zweet: Et gëtt awer och hei profitéiert der-vun, dass alleguerter déi Leit, déi sech drëms këmmen, fir déi Homologatioun ze maachen, natierlech vereedegt musse ginn. An et ass eng Simplification administrative u sech gemaach ginn, dass eben net ganz Sandweiler oder déi ganz administrativ Aarbechter, Beamte mat vereedegt ginn, mä just deejéinegen, dee sech ëm déi Technik do këmmert.

Gläichzäitig sinn natierlech och nach Vereinfachunge gemaach ginn, Adaptatiounen, wéi zum Beispill e Motorhome, dee muss net onbedéngt all Joers dohinner kommen. Et sinn déi kleng technesch Adaptatiounen.

Firwat war déi Upassung néideg?

Ma déi Upassung war effektiv néideg, well déi Sanktiounen an engem Règlement grand-ducal stoungen. 2005 huet de Statsrot gemengt, dass dat natierlech net an de Règlement grand-ducal gehéiert, mä an d'Gesetz geschriwwen gehéiert. Leider war 2005 verpasst ginn, d'Gesetz deemools unzupassen, soudass mer haut gezwonge sinn, dat dann nozehuelen an entsprechend och mat deenen néidege Sanktiounen ze versinn.

Ech mengen, Dir kennt lech all erënneren, wéi déi ganz Affär un d'Rulle komm ass, du war Lëtzebuerg och e bëssen am Fokus. Ech muss awer soen, dass d'Regierung ganz séier do gehandelt huet. Ech mengen, Dir kennt dat och nach nokucken.

De 6.2.2017 gouf eng Pressekonferenz gemaach, wat alles bei där Sanktioun duerchgezu ginn ass. Et ass nämlech eng Klo gemaach gi géint Onbekannt, ebe fir déi Leit dann zur Verantwortung ze zéien um Penalen, déi derzou gefouert hunn, dass effektiv Motoren op de Marché komm sinn, déi sech eben net un déi Normen halen, déi d'Direktiv u sech virschreift; de VW-Skandal, wéi en och gemengerhand ge-

nannt gëtt. An dofir ass et och wichtig, dass dee Prozess elo weidergefuert gëtt an et zu enger Sanktioun kënnt.

Wat ass dann elo d'Strof, déi agefuert ginn ass?

D'Strof ass am Artikel 4 nei definéiert ginn. Dat geet vun éischters 8 Deeg bis 3 Joer, déi ee kann an de Prisong gesat ginn, respektiv enger Strof vun 251 bis 500.000 Euro. A virdrun huet e Kolleg mech gefrot: Ass dat da fir all Auto, dee falsch ugemellt gouf, déi 500.000 Euro? Mä effektiv neen, dat ass ee Gesamt fir déi Responsabel, fir déi dann och zur Rechenschaft ze zéien.

Dat sinn déi Ännerungen, déi an dësem Gesetz agefloss sinn.

Vläicht nach zu den Eckdate vum Dépôt vum Gesetz bis haut dann zur Stëmmung. Den 12. Dezember 2016, also relativ schnell nodeem et zu där Affär komm ass, huet de Minister d'Gesetz iwwerschaft an ass och den Dépôt gemaach ginn. De Statsrot huet den 28. März 2017 säin Avis ginn. D'Chambre des Métiers an d'Chambre de Commerce hu respektiv Avisen zum Gesetz gemaach. Ech selwer gouf den 8. Januar 2018 nominéiert, fir de Rapport ze maachen. An den 1. Februar hu mer de Rapport eestëmme an der Kommissioun ugeholl.

Ech wëll dann ofschléissen, ouni awer ze vergiessen, Merci ze soen. Merci fir déi gutt Informatiounen, déi ech nach zousätzlech kritt hunn, fir dee Rapport mëndlech hei virzedroen. A selbstverständlech och der Kommissioun Merci fir d'Zoustëmmung. An ech ginn d'Zoustëmmung vun der grénger Fraktioun zu dëser Ännerung vum Gesetz.

Merci.

► **Plusieurs voix.**- Très bien!

► **M. Mars Di Bartolomeo, Président.**- Merci och. Dann hunn ech eng Wuertmeldung vum Här Marc Lies.

Discussion générale

► **M. Marc Lies (CSV).**- Jo, Merci, Här President, fir d'Wuert. Ech wëllt och vun dëser Plaz dem Henri Kox e ganz, ganz décke Merci soe fir dee komplette Rapport. En huet praktesch alles gesot zu deene ganzen Adaptatiounen, déi hei gemaach gi sinn. Ben, ech mengen, Dieselgate, wéi den Henri Kox scho gesot huet, ass iwwert déi lescht Méint a Joren in aller Munde. Duerfir ass et wichtig, datt och de Legislateur do effektiv e Rigel virschleibt, fir alleguerter deene Falsifikatiounen a Problemer, déi doduerch opgetruede sinn, entgéintzewierken.

Wat vläicht nach ze bemerken ass, dat ass, datt och eng Dispositioun bäigesat ginn ass mat de Motorhomen oder Mobilhomen, wéi ee se och ëmmer wëllt bezeichnen, ënner 3.500 Kilo, mengen ech, wat Ween sinn, déi net onbedéngt all Joers mussen dann an de Contrôle technique goen, datt déi no deeneselwechten Dispositiounen wéi d'Klass M1 an Zukunft och kënne kontrolléiert ginn. An ech mengen, all de Rescht, dat huet den Henri Kox a sengem mëndlechen awer och schrëftleche Rapport mentionnéiert. Duerfir, an deem Sënn wëllt ech dann och den Accord vun der CSV-Fraktioun ginn.

Merci.

► **Plusieurs voix.**- Très bien!

► **M. Mars Di Bartolomeo, Président.**- Merci. Dann den Här Yves Cruchten.

► **M. Yves Cruchten (LSAP).**- Merci, Här President. Ech kann et och relativ kuerz maachen. Den Här Kox war ausfäerlech, souwuel a sengem schrëftleche wéi a sengem mëndleche Rapport. An e kritt och dofir d'Zoustëmmung zu deem Gesetz vun der sozialistescher Fraktioun.

Ech wëllt awer gären och vun der Geleeeenheet profitéieren, zwee Wuert ze soen zu dem Hauptpunkt, dee mer an deem Gesetz do änneren, nämlech zu deem sougenannten Dieselskandal.

Ech mengen, et ass scho richtig, dass mer eis Gesetzter verschärfen, wann Autosconstructeurs fuddele bei den Tester respektiv bei den Homologatiounen. Ob elo déi 500.000 Euro Maximalstrof d'Constructeurs wäerten impressionéieren, dat sief dann dohigestallt. Mä grondleeënd ass et awer richtig, dass mer dëst Gesetz maachen.

Et ass awer och just en Deel vun enger Äntwert op dee sougenannten Dieselskandal. Mir brauchen nämlech - an ech sinn iwwerzeegt, dass den Här Minister mer do recht gëtt - standardiséiert Tester an der EU fir d'Moosse vun den Ofgasen an Emissiounen, déi engem nor-